

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

โดย

นายนคร จงอนุรักษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ACADEMIC ADMINISTRATION OF CHAAM KHUNYING NUANGBURI SCHOOL

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2021

Copyright of Silpakorn University

61252319 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

นาย นคร จงอนุรักษ์: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ประชากร คือ ผู้บริหาร และครู
โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 52 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเพชรบุรี อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 13 ด้าน โดยเรียงค่า
มัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผล
และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ การแนะแนวการศึกษา การจัดการเรียนการ
สอนในสถานศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การนิเทศการศึกษา การ
ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัด
การศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของ
สถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา
สาระหลักสูตรท้องถิ่น การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ด้านโดย
เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวางแผนงานด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการ
พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และการวิจัยเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า
โรงเรียนควรเน้นการวางแผนงานวิชาการ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นๆและ
ส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ควรส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้เรื่องการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทาง
การศึกษา ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

61252319 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : ACADEMIC ADMINISTRATION

MR. NAKORN JOUNAMURUK : ACADEMIC ADMINISTRATION OF CHAAM KHUNYING NUANGBURI SCHOOL THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAISUDA TIACHAROEN, Ph.D.

The purposes of this study were to know 1) academic administration of Chaam Khunying Nuangburi School and 2) the guidelines to develop academic administration of Chaam Khunying Nuangburi School. The population of this study were administrators and teachers in Chaam Khunying Nuangburi School, totally 52 respondents. The instrument was a opinionnaire about the academic administration based on OBEC Concept. The statistics used to analyze the data were frequency (f), percentage (%), arithmetic mean (μ), standard deviation (s) and content analysis

The findings of this study were as follows

1) The academic administration of Chaam Khunying Nuangburi School in overall was at high level and each aspects found that thirteen aspects at high level. When ranking by arithmetic mean form the highest to the lowest, there were,; Textbooks selection for schools, Measurement evaluation and transfer of grades, Learning process development, Guidance , Learning and teaching management in schools, The development of internal quality assurance systems and educational standards, Educational supervisor, providing education to people, families, institutions. Enterprise and other institdites, Preparation of regulations and practicality for academic, School curriculum development, Development and promotion of learning resources, Developing or proceeding with opinions on a local curriculum development, Technology media development and using for education. Four aspects were at moderate level there were, Academic planning, Collaboration in academic development with other schools and organizations, Promoting the academic strength of the community, Research for educational quality development in schools,

2) The Guidelines to develop academic administration of Cha-am School Khunying Nueng Buri as follows, Schools should focus on academic planning and collaborate on academic development with other schools and institutions to promote the community to be academically strong, should encourage teachers to gain knowledge about doing research to improve quality educational, should arrange teaching activities in accordance with the school curriculum and Basic Education Core Curriculum

กิตติกรรมประกาศ

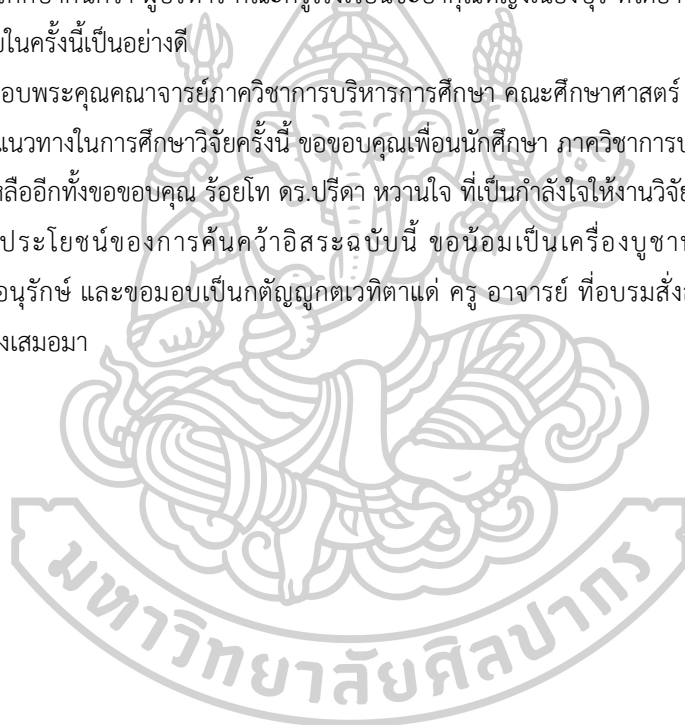
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วย เนื่องจากได้รับความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์ ประธานกรรมการ สอบการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเริง อ่อนสัมพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จ ลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายเทิดศักดิ์ แสงศรีจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ที่กรุณาชี้แนะการทำวิจัย ขอขอบพระคุณ นายไกรวุฒิ ประกาศวุฒิสาร ประธานสถานศึกษาโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีที่คอยให้คำปรึกษาในการศึกษาค้นคว้า ผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ที่ได้อำนวยความสะดวก และให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากรทุกท่าน ที่ให้ความรู้และแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา รุ่น 37 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลืออีกทั้งขอขอบคุณ ร้อยโท ดร.ปรีดา หวานใจ ที่เป็นกำลังใจในงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอโน้มเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่คุณพ่อประกอบ คุณแม่อุทัย จงอนุรักษ์ และขอมอบเป็นกตัญญูทวดทิตาแต่ ครู อาจารย์ ที่อบรมสั่งสอน ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

นคร จงอนุรักษ์

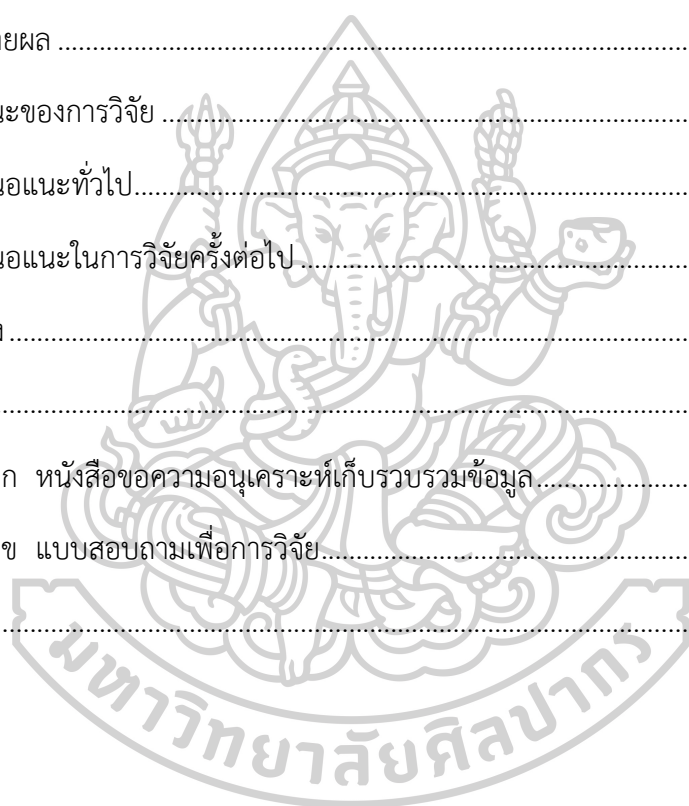

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ข้อคำถามของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบข่ายอ้างอิงของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารงานวิชาการ.....	12
ความหมายการบริหารวิชาการ.....	12
ขอบข่ายงานวิชาการ.....	14
แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	26
แนวทางการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน.....	29

แนวการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	33
แนวทางการดำเนินการนิเทศการศึกษา	35
แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	37
แนวทางการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	39
แนวทางการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	41
แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	42
แนวทางการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	44
แนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	47
ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
งานวิจัยภายในประเทศ	53
งานวิจัยต่างประเทศ	59
สรุป	60
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	61
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	61
ระเบียบวิธีการวิจัย	62
แผนแบบการวิจัย	62
ประชากร	63
ตัวแปรที่ศึกษา	63
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
สรุป	70

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	71
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. 73	
ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี	97
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
สรุปผลการวิจัย.....	102
การอภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	125
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	125
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	126
รายการอ้างอิง	127
ภาคผนวก.....	135
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	136
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	138
ประวัติผู้เขียน.....	163

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบผลการศึกษาระดับพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561-2563 โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี.....	4
ตารางที่ 2 ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	51
ตารางที่ 3 จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2563.....	52
ตารางที่ 4 ประชากร.....	63
ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	72
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวม.....	74
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น.....	76
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	77
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา.....	78
ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	79
ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	80
ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้	82

ตารางที่ 13 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา.....	83
ตารางที่ 14 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้.....	85
ตารางที่ 15 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการนิเทศการศึกษา.....	86
ตารางที่ 16 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการแนะแนวการศึกษา.....	87
ตารางที่ 17 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา.....	88
ตารางที่ 18 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ.....	90
ตารางที่ 19 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษา และองค์กรอื่น.....	91
ตารางที่ 20 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	93
ตารางที่ 21 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา.....	94
ตารางที่ 22 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา.....	95
ตารางที่ 23 คำมีชฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	96

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงการวิจัย.....	8
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย	10

บทที่ 1

บทนำ

สภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีการขับเคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้ประชาคมทั่วโลกต้องมีการปรับตัวจัดรวมกลุ่ม สร้างการเปลี่ยนแปลงเกือบทุกมิติในทุกภูมิภาค ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องปรับตัวในกระแสการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ด้วย สิ่งที่ภาครัฐต้องวางแผนพัฒนาเป็นอันดับแรกคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่สุด เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างคน หรือเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามที่สังคมต้องการซึ่งประเทศไทยได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาโดยเน้นการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถึวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และกำหนดการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถึวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข แสดงได้ถึงเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่มีความมุ่งมั่นในการยกระดับการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล ดังนั้นโรงเรียนทุกแห่งทั่วประเทศต้องมีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้¹ จึงถือได้ว่าการเรียนรู้โดยเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกฝ่ายต้องมีการประสานงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ โดยการดำเนินการทุกอย่างต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ดำเนินการทุกอย่างเพื่อมุ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาควรที่จะตอบสนองกับความต้องการความสนใจ และความถนัด เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน²

¹ กระทรวงศึกษาธิการ,พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,(กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.),2553),2-3

² กระทรวงศึกษาธิการ,หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำกัด,2551),4.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุไว้ในหมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษาของรัฐ กำหนดขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษามาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงไว้ 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป³

เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาใดจะประสบความสำเร็จได้นั้น คุณภาพของผู้เรียนเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการบริหาร ซึ่งปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ โดยมีตัวบ่งชี้การประเมินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งสิ้น 3 กลุ่มตัวบ่งชี้ คือกลุ่มตัวบ่งชี้ พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรฐานการส่งเสริม ซึ่งกลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานนั้น มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและการบริหารวิชาการโดยตรง ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 1) ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีตัวบ่งชี้ที่ 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัว บ่งชี้ที่ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 4) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น ตัวบ่งชี้ที่ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ 6) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารวิชาการมีบทบาทสำคัญต่อผู้เรียน ครู และสถานศึกษา⁴

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณภาพ และจัดกิจกรรมต่างๆให้ผู้เรียนมีการพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอนให้เป็นไปตามมาตรฐาน และคุณภาพที่ควรจะเป็น

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 29.

⁴ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, (องค์กรมหาชน), (มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สาม พ.ศ. 2554 - 2558), 5-6

ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาจึงควรมีบทบาทกับการสร้างสรรค์ส่งเสริมงานของสถานศึกษาให้บรรลุไปตามเป้าหมายที่วางไว้ตามแนวทางและนโยบาย รวมถึงการประสานสัมพันธ์ทั้งบุคลากรภายนอกภายในเพื่อให้การบริหารจัดการราบรื่นและเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่การจัดการศึกษาทุกระดับประสบปัญหาสำคัญคือ ผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ หลักสูตรมีเนื้อหาสาระแน่นเกินไป และใช้เหมือนกันหมดโดยไม่คำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา กระบวนการเรียนยังยึดหลักการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน เน้นท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ยึดติดกับการสอนเดิมๆไม่เน้นทักษะคิดวิเคราะห์ ผู้บริหารมีสถานศึกษาบางส่วนไม่ได้รับการอบรมให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหาร ทำให้ขาดทักษะในการบริหาร และจัดการด้านการศึกษา⁵

ปัญหาของการวิจัย

โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เป็นองค์กรที่ผลิตนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีวินัย คุณธรรม มีจิตอาสา เป็นที่ศรัทธาของชุมชน และพัฒนาโรงเรียนเป็นศูนย์กลางทางวิชาการสู่มาตรฐานสากล มีขอบข่ายของการบริหารวิชาการโรงเรียนประกอบด้วย การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษางานวิชาการ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นข้อมูลหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติปีการศึกษา 2563 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้

⁵ สำนักเลขาธิการคุรุสภา, การพัฒนาการศึกษาทั้งระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร:พริกหวานกราฟฟิค, 2553), 1

ภาษาต่างประเทศ⁶ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสำนักงานเขตพื้นที่และระดับสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกรายวิชา

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบผลการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561-2563 โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

ผลการทดสอบการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน(O-NET) ปีการศึกษา 2561				ผลการทดสอบการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน(O-NET) ปีการศึกษา 2562				ผลการทดสอบการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน(O-NET) ปีการศึกษา 2563			
วิชา	คะแนน ระดับร.ร.	คะแนน ระดับ สพม.	คะแนน ระดับสพฐ	วิชา	คะแนน ระดับร.ร.	คะแนน ระดับ สพม.	คะแนน ระดับสพ ฐ	วิชา	คะแนน ระดับร.ร.	คะแนน ระดับ สพม.	คะแนน ระดับสพฐ
ภาษาไทย	44.15	50.25	47.31	ภาษาไทย	34.31	45.85	43.02	ภาษาไทย	37.48	46.97	46.10
คณิตศาสตร์	23.94	35.51	30.72	คณิตศาสตร์	17.65	29.45	25.62	คณิตศาสตร์	18.40	28.06	26.33
วิทยาศาสตร์	28.45	31.83	30.51	วิทยาศาสตร์	25.94	30.75	29.40	วิทยาศาสตร์	27.19	33.87	33.04
ภาษาอังกฤษ	25.73	32.08	31.41	ภาษาอังกฤษ	22.47	29.55	28.97	ภาษาอังกฤษ	23.70	30.00	29.73
สังคมศึกษา	32.67	36.62	35.16	สังคมศึกษา	30.46	37.22	36.20	สังคมศึกษา	31.66	36.86	36.32

ที่มารายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดระดับพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

จากตาราง ผลการทดสอบการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน(O-NET) ปีการศึกษา 2561-63 แสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ทั้ง 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระสังคมศึกษา มีคะแนนต่ำกว่าระดับสำนักงานเขตพื้นที่ และ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน(O-NET) ย้อนหลัง 3 ปี ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ข้างต้นทำให้เห็นได้ว่าโรงเรียนควรที่จะมีการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น เพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้โดยต้องนำความรู้ความสามารถของผู้บริหาร ครูผู้สอน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมาประสานรวมกันเพื่อการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน จากปัญหาการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารราชการต่อไป

⁶ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดระดับชั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562

สรุป จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย

1. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี มี

หลายแนวทาง

ขอบข่ายอ้างอิงของการวิจัย

ในการบริหารสถานศึกษามีการดำเนินการในลักษณะองค์กรเชิงระบบเปิดในลักษณะระบบเปิด (Open System) ตามแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg and Omstein) มาเป็นกรอบของการวิจัยที่กล่าวว่างค์กรระบบเปิด ประกอบด้วยระบบย่อยๆ ภายในองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอกโดยระบบจะยอมรับตัวป้อน (Inputs) จากสิ่งแวดล้อมมีกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation Process) ซึ่งเปลี่ยนแปลงตัวป้อนให้กลายเป็นผลผลิต (Outputs) ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (Environment) ทั้งภายนอก และภายใน และให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาองค์ประกอบทั้งสามส่วนจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันปัจจุบันนำเข้าไปในระบบการศึกษานั้น คือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ

ทรัพยากรทางการศึกษาที่นำเข้าสู่ระบบได้แก่ นโยบายการจัดการศึกษาทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการ ได้แก่ เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (material) และการจัดการ (management) เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้จะถูกแปรเปลี่ยนตามกระบวนการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศ ให้ได้มาซึ่งผลผลิต (Outputs) คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความพึงพอใจของทุกฝ่าย โดยมีข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นกว่าเดิม⁷ การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับโดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการกระจายในส่วนของงานบริหารงานวิชาการ นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ดังนี้ มิลเลอร์ (Miller) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของงานวิชาการ 4 ด้าน 1) การสร้างโปรแกรมเรียน 2) การปฏิบัติตามโปรแกรม 3) การติดตามการสอน 4) การจัดบริการการสอน⁸ และฮอลลิงเจอร์และมอร์ฟี(Hollinger and Murphy) มีการแบ่งคุณลักษณะในการบริหารงานวิชาการเป็น 3 ด้านได้แก่ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชา⁹ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวขอบข่ายวิชาการ ประกอบด้วย 1) การวางแผนเกี่ยวกับวิชาการ 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและการประเมินผล¹⁰ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดการกระจายอำนาจและขอบข่ายการบริหารวิชาการโรงเรียนออกเป็น 17 งานคือ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความ

⁷ Fred C Lunenburg and Allan C Ornstein, Educational Administration : Concepts and Practices,6th ed. (CA : Wadsworth Publishing. 2012),20-21

⁸ Van Miller, The Public Administration of American School System (New York : The Macmillan Company,1995),175

⁹ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, "Assessing the Instructional Management Behavior of Principals, The Elementary School Journal 86, 2 (November 1985) : 217-224

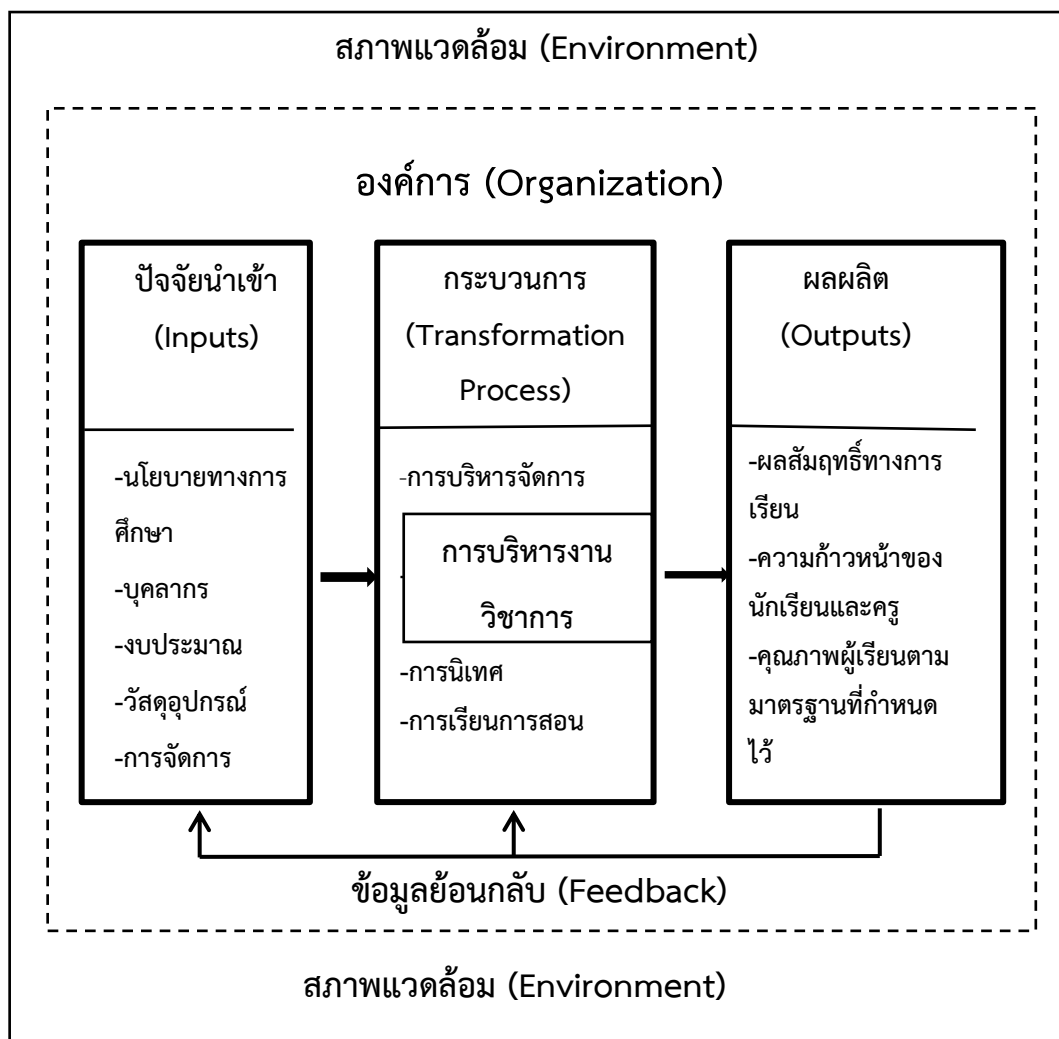
¹⁰ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์,การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพมหานคร) : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ,2553), 3-4

เข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนา และ การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา¹¹

¹¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 29.

จากแนวคิดและขอบข่ายทฤษฎีที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถนำเสนอเป็นขอบข่ายเชิงอ้างอิง ของการวิจัย ดังที่แสดงในแผนภูมิที่1

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงการวิจัย

ที่มา : Fred C Lunenburg and Allan C Ornstein, Educational Administration : Concepts and Practices, 6th ed. (CA : Wadsworth Cengage Learning, 2012), 21.

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 29.

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี และสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการที่กำหนดไว้ในแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาประกอบด้วย 17 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังที่แสดงในแผนภูมิที่ 2

การบริหารงานวิชาการ

1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 29.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน จึงได้นิยามความหมายคำต่างๆ ไว้ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามขอบข่ายของงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียนตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ในแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนา และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่เลขที่ 388 ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากสภาพปัจจุบัน ปัญหา วัตถุประสงค์ของงานวิจัยและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาที่ได้กล่าวไว้ในบทที่แล้ว เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัย และวรรณกรรมจากแหล่งต่าง ๆ โดยนำเสนอเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการบริหารงานวิชาการ ส่วนที่สองเป็นข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบุรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ส่วนที่สาม วิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานในสถานศึกษาทุกระดับ เพราะงานวิชาการสามารถพัฒนาคนในด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และความคิดของนักเรียน เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคม งานวิชาการเป็นหัวใจของหน่วยงานทางการศึกษาดังนั้นพิจารณาว่าสถานศึกษาใดมีมาตรฐานหรือไม่ จะพิจารณาจากผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารต้องให้ความสนใจความสำคัญเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามความมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษาที่ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ความหมายการบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาเป็นขบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การบริหารวิชาการเป็นเรื่องที่สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ต้องรับผิดชอบโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะ เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อนำการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

ประเทือง สังข์นาค กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารวิชาการในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาบุคคล

ให้ได้ผลดีมี ประสิทธิภาพที่สุดนั่นคือการปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดีมี คุณภาพ¹²

สันติ บุญภิรมย์ ได้กล่าวถึงความหมายของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการนั้นเป็นหัวใจ สำคัญเป็นงานหลักของสถานศึกษา¹³

จันทรานี สงวนนาม ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ 1)หลักสูตรละการ บริหารหลักสูตร 2)การวิจัยในชั้นเรียน 3)การสอนซ่อมเสริม 4)การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5)การ นิเทศภายในสถานศึกษา 6)การประกันคุณภาพการศึกษา¹⁴

กอร์ดัน (Gorton) กล่าวว่า การบริหารวิชาการหมายถึงการจัดกิจกรรมต่างๆของ สถานศึกษา ที่ทำให้เกิดการพัฒนาแก่สถานศึกษา และหาแนวทางในการที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับการ พัฒนาความรู้ความสามารถเพิ่มเติมขึ้นโดยมีงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ การจัดหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาหาแนวทางในการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน การนิเทศติดตามตลอดจนการวัด และประเมินผลการจัดการศึกษา¹⁵

รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารวิชาการไว้ว่าเป็นขบวนการ หรือกิจกรรมดำเนินงานทุกอย่างเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตลอดจนถึงการประเมินผลบรรลุถึง จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน¹⁶

สายนภา ดาวแสง ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการ ไว้ว่า การบริหารวิชาการเป็น หัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาต้อง ปรับเปลี่ยนทัศนคติและใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล¹⁷

¹² ประเทือง สังข์นาค, การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร : ไทย วัฒนาพานิช, 2546), 11.

¹³ สันติ บุญภิรมย์, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพฯ : ไทยร่มเกล้า, 2552), 32

¹⁴ จันทรานี สงวนนาม, ทัศนคติและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์ จำกัด, 2553), 152.

¹⁵ Richard A. Gorton, School Administration and Supervision: Leadership Challenges and Opportunities, 2nd ed. (Ohio: W.C.Brown Co, 1983), 158-164

¹⁶ รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ 4 (สงขลา : บริษัทหน้าศิลป์โฆษณา จำกัด, 2553), 30

¹⁷ สายนภา ดาวแสง, “ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนสังกัดการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559), 80.

มิลเลอร์ (Miller) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของงานวิชาการ 4 ด้าน 1) การสร้างโปรแกรมเรียน 2) การปฏิบัติตามโปรแกรม 3) การติดตามการสอน 4) การจัดบริการการสอน¹⁸

ฮอลลิงเจอร์และมอร์ฟี (Hollinger and Murphy) มีการแบ่งคุณลักษณะในการบริหารงานวิชาการเป็น 3 ด้านได้แก่ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชา¹⁹

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามขอบข่ายของงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับผู้เรียน

ขอบข่ายงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายของงานค่อนข้างมากจึงได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงขอบข่ายวิชาการไว้ดังนี้ ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวถึงขอบข่ายงานวิชาการประกอบด้วย 1) การวางแผนงานเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล²⁰ จันทน์ สงวนนาม ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การวิจัยในชั้นเรียน 3) การสอนซ่อมเสริม 4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา 6) การประกันคุณภาพ²¹ กมล ภูประเสริฐ ได้กล่าวขอบข่ายงานวิชาการ ออกเป็น 9 ด้านไว้ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนการสอน 3) การบริหารประเมินผลการเรียน 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) การบริหารกิจกรรมทางวิชาการ 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา

¹⁸ Van Miller, The Public Administration of American School System (New York : The Macmillan Company, 1995), 175.

¹⁹ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, "Assessing the Instructional Management vBehavior of Principals, The Elementary School Journal 86, 2 (November 1985) : 217-224

²⁰ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการกรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ 2553.3-4.

²¹ จันทราณี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์ จำกัด, 2553), 152

7) การประเมินโครงการทางวิชาการ 8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ 9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา²²

นักวิชาการการศึกษาของไทยได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารวิชาการไว้เช่นกัน สำนักนโยบาย และแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดบริหารรูปแบบนิติบุคคลไว้ 17 งานดังนี้ 1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การวางแผนงานด้านวิชาการ 3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6. การวัดการประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9. การนิเทศการศึกษา 10. การแนะแนว 11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15. การจัดทำระเบียบ และสถานศึกษา 16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17. การพัฒนา และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา²³

สรุปได้ว่า งานวิชาการของสถานศึกษานั้นมีขอบข่ายที่กว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดขอบข่ายของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 ด้าน เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ โดยสามารถอธิบายในแต่ละด้านได้ดังนี้

²² กมล ภู่งประเสริฐ, **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา** (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ 2553), 3-4

²³ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรประเทศไทย จำกัด, 2556), 41.

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดการปฏิรูปการเรียนรู้ไว้ในหมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา ในมาตรา 27 วรรค 2 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของ สถานศึกษาโดยตรงที่จะต้องจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ซึ่งกรมวิชาการให้ความหมายหลักสูตรท้องถิ่นว่า หมายถึง การที่กระทรวงศึกษาธิการ เปิดโอกาสท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น ตามข้อกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตรทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่น เรียนรู้สภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น ตลอดจนการแก้ปัญหาพัฒนาชีวิตของตนเอง ครอบครัวและสังคมได้ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สั่งสมไว้และถ่ายทอดกันมาในแต่ละยุคแต่ละสมัย ส่วน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ ได้ให้ความหมายหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึงหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้มีความสอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนวัฒนธรรม เอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นรวมทั้งปัญหา และความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ใช่หลักสูตรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเหตุผลในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นขึ้น ก็เพราะหลักสูตรที่ใช้กันโดยทั่วกันจะเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระแบบกว้างขวาง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันทั้งประเทศเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งการใช้เพียงหลักสูตรเดียวกันอาจไปสะท้อนกับบริบทของแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีความหลากหลาย แตกต่างกันไปจึงต้องมีการปรับหลักสูตรของชาติ และทำการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทสถานศึกษาในท้องถิ่นนั้นๆ

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสามารถดำเนินการโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำหลักสูตร โดยผู้บริหารโรงเรียนคัดเลือกครูศึกษานิเทศก์นักวิชาการท้องถิ่น ตลอดจนผู้นำปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ มาเป็นคณะทำงานเพื่อจัดทำร่างหลักสูตรท้องถิ่น

ขั้นที่ 2 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คณะทำงานต้องทำการศึกษาสภาพและความต้องการของท้องถิ่นเพื่อให้หลักสูตรนั้น ๆ เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยรวบรวมข้อมูล

จากคนในท้องถิ่นด้วยวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต เป็นต้น สสำรวจความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับศักยภาพความต้องการของผู้เรียนศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาว่าส่วนใดบ้างที่ท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ นอกจากนี้ยังต้องวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนด้วยว่ามีจุดแข็งจุดอ่อนอะไรบ้าง เพื่อนำไปปรับปรุงให้สถานศึกษามีความพร้อมมากที่สุด และสามารถนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้อย่างเกิดประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คณะทำงานจะต้องศึกษาสภาพของปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นและผู้เรียน จากนั้นกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเมื่อเรียนจบรายวิชานั้น ๆ ที่สำคัญคือต้องมีจุดมุ่งหมายที่เป็นไปได้จริง

ขั้นที่ 4 กำหนดเนื้อหา เป็นการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรในขั้นที่ 3 มาวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาของรายวิชาอย่างกว้าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ จากนั้นจึงแยกออกเป็นเนื้อหาย่อย ซึ่งในส่วนนี้สามารถปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นและผู้เรียนได้ ตลอดจนมีความต่อเนื่องกับรายวิชาต่างๆ

ขั้นที่ 5 กำหนดกิจกรรม พิจารณาจากจุดประสงค์แต่ละข้อ กิจกรรมที่กำหนดไม่ควรมีมากหรือน้อยจนเกินไป เน้นทักษะกระบวนการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมโดยมีครูเป็นผู้ประสานกิจกรรม และชี้แนะแก่ผู้เรียน

ขั้นที่ 6 กำหนดคาบการเรียน ถ้ารายวิชาที่กำหนดให้ มีวิชาบังคับเลือกคาบเวลาเรียนที่กำหนดจะต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร ถ้ารายวิชาเลือกเสรีสามารถกำหนดตามความเหมาะสมกับจุดประสงค์ และเนื้อหาที่กำหนดให้ผู้เรียนแต่ความสัมพันธ์โครงสร้างของกลุ่มวิชาที่เป็นอยู่เดิมด้วย ในกรณีที่เนื้อหามากอาจจัดทำเป็นหลายวิชา และอาจมีได้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ขั้นที่ 7 กำหนดเกณฑ์การวัดผล คณะที่ทำงานควรกำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผลในรายวิชาที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อให้ผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้ จะได้ทำการวัด และประเมินผลได้ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร สิ่งที่ควรระบุคือรายวิชาที่สร้างขึ้นจะมีการวัด และประเมินผลแบบใด ก่อนเรียนระหว่างเรียนหรือเมื่อจบหลักสูตร ใช้วิธีการเครื่องมือ และเกณฑ์ใดในการวัดประเมินผล

ขั้นที่ 8 จัดทำเอกสารหลักสูตร หลังจากจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในรายวิชาใหม่แล้วควรจัดจะต้องจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน คู่มือครู หนังสืออ่านเพิ่มเติม และเอกสารประกอบการเรียนการสอนต่างๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 9 ตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้หลักสูตร คณะทำงานควรพิจารณาร่วมกันหรือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร เช่น จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม การวัดประเมินผล และองค์ประกอบอื่นๆ ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร ในการทดลองใช้หลักสูตรคณะทำงานจะต้องเตรียมครูผู้สอนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้เสียก่อน จากนั้นจึงทดลองให้ครูนำไปใช้ในชั้นเรียน โดยมีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 10 เสนอขออนุมัติใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างขึ้นให้เรียบร้อยแล้ว จะต้องนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่เสนอต่อผู้มีอำนาจในการอนุมัติใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 11 นำหลักสูตรไปใช้โดยคณะทำงานจะต้องทำการวางแผนการใช้หลักสูตรโดยเตรียมการอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการใช้หลักสูตรควรจัดรูปการประชุมเชิงปฏิบัติการและเมื่อการประชุมสิ้นสุดลงผู้บริหารหรือผู้ได้รับมอบหมายจะต้องนิเทศติดตามผลของการใช้หลักสูตรของครู

ขั้นที่ 12 ประเมินหลักสูตร หลังจากครูนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนระยะหนึ่งแล้ว สถานศึกษาควรจัดให้มีการพิจารณาถึงคุณค่าหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร ให้ผลตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ต้องการแก้ไขปรับปรุงส่วนใด หรือควรยกเลิกหลักสูตรนั้นไป²⁴

กล่าวโดยสรุปได้ว่าหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสภาพชุมชน สังคม และเศรษฐกิจในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน โดยเปิดโอกาสให้บุคคลและหน่วยงานในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

แนวทางพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้
- 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ
- 3) ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

²⁴ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ (กรุงเทพฯ : บริษัทวิพริ้นท์ (1991) จำกัด), 187-189.

4) จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมิณผล และปรับปรุง

5) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น คือ การวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำขึ้น วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กำหนดจุดเน้น ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษา และชุมชน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

การวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและช่วยให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ แฮริสัน (Harrison) ได้กล่าวถึงการวางแผน คือ เครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งของการบริหารเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ถือเป็นงานเริ่มต้นครั้งแรก และเป็นงานต่อเนื่องตลอดในกระบวนการบริหารและการจัดการ ของหน่วยงานหรือของระบบการบริหรองค์การทั้งระบบ²⁵, ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงการวางแผนเกี่ยวกับ งานวิชาการว่าเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการ ล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงาน ดังนี้ 1) แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัด ขั้นตอน และเวลาในการทำงาน 2) โครงการสอน เป็นการจ้ดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร 3) บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอน ในแต่ละ คาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอนเป็นหลัก²⁶ ส่วนจิตติมา วรณศรี ได้กล่าวว่าการวางแผนเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่จะทำให้เห็นทิศทางและเป้าหมายขององค์กร โดยการวางแผนควรยึดหลัก 1) พิจารณาขอบข่ายภาระงานที่จะต้องดำเนินการอย่างครอบคลุม และเป็นเหตุเป็นผลโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานประกอบการ

²⁵ Harrison, Management and Organizations (New Jersey : Houghton Mifflin, F.E.1976), 57.

²⁶ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 3

ตัดสินใจการวางแผน 2) กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจน และเป็นไปได้ 3) กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่จะปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ 4) กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมกับปฏิบัติได้จริง 5) กำหนดทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ วัตถุประสงค์ บุคลากรที่ใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบท 6) กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน²⁷

แนวทางการวางแผนงานด้านวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1) วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐาน การศึกษา การพัฒนา และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่าการวางแผนงานด้านวิชาการ คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน วางแผนงาน ด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล การกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผล การเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อ การส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้

โดยสรุป การวางแผนงานด้านวิชาการนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารสถานศึกษา เพราะการบริหารงานด้านวิชาการที่ดี จะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระบบเห็นถึงกระบวนการทำงานในขั้นตอนต่าง ๆ และเมื่อพบปัญหาในการทำงานสามารถที่จะช่วยให้สามารถวิธีการในการแก้ปัญหาปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาหรือการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ความสำเร็จของหลักสูตรต้องอาศัยการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียน การ

²⁷ จิตติมา วรรณศรี, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3,2557), 18

สอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต้องมีส่วนประกอบสำคัญหลายอย่าง ได้แก่ ตัวครู นักเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในโรงเรียน ซึ่ง ชวลิต ชูกำแหง ได้ให้ความหมายของ การสอน คือ การจัดดำเนินการของผู้สอนเพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะทำกิจกรรมที่อาศัยกระบวนการโยงความสัมพันธ์เปรียบเทียบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว ผลการเรียนรู้อาจจะอยู่ในรูปความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์การคิดสังเคราะห์ การประเมินผล การจัดดำเนินกิจกรรมของผู้สอนอาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ในยุคของการปฏิรูป การศึกษาเรียกว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้²⁸ ส่วนกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็น เป้าหมายที่สำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคิดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่างๆอันเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน²⁹ ขณะที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กล่าวว่า ในการจัดการ เรียนรู้ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลพัฒนาการทางสมองและเน้นคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ใช้สื่อการ เรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศ เครือข่ายการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาควรมีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้และนำผลที่ได้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน³⁰

แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดประสบการณ์

²⁸ ชวลิต ชูกำแหง, **การพัฒนาหลักสูตร**, (มหาสารคาม : ทีคิวพี จำกัด, 2551), 87.

²⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 25.

³⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา**, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550), 33.

2. จัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ใช้สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้

4. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

5. วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน

6. พัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาสและ

ความสามารถพิเศษ

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีหน้าที่ดูแล กำกับ ติดตาม นิเทศการเรียนการสอนให้ครูเตรียมการสอน เตรียมสื่อการเรียนการสอนส่งเสริม และสนับสนุนให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ จัดให้มีการสอนซ่อมเสริม โดยใช้วิธีการสอนหลากหลายวิธี มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ทุกกลุ่มประสบการณ์ และมีการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนทำการสอนทุกครั้งเป็นต้น

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาถือว่าเป็นภาระงานที่สถานศึกษาจะต้องร่วมมือกับบุคคลที่หลากหลายทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาครู นักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 27 ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคที่หนึ่ง คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประชาชาติ³¹ ซึ่งอาร์มสตรอง (Armstrong) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ความรู้ 2) กระบวนการที่จะอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ผลผลิตของการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนนำไปใช้เพื่อแสวงหาคำตอบเมื่อมีข้อมูลสารสนเทศใหม่³² บุญเลี้ยง ทุมทอง ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตร ดังนี้ 1) เป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ 2) หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา 3) หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา 4) ในระดับ

³¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา** (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 30-51

³² Armstrong, Curriculum Today. Upper Saddle River (New Jersey Merrill/D.G.Pren Hall, 2003), 4

โรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู 5) หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริม ความเจริญงอกงาม และพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา 6) หลักสูตรเป็นเครื่อง กำหนดแนวทางในการ จัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์ แก่เด็กโดยตรง 7) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่ช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคม 8) หลักสูตรเป็น เครื่องกำหนดว่าวิธีดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุก เป็นอย่างไร 9) หลักสูตร ย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร 10) หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะ เจตคติของผู้เรียนที่จะอยู่ร่วม ในสังคมและบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง³³ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความสำคัญให้ความสำคัญของ หลักสูตร ดังนี้ 1) งานด้านหลักสูตรและการสอนทำให้สถานศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ 2) งานด้านหลักสูตรทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย 3) หลักสูตร เปรียบเสมือนแบบแปลนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรบอกไว้ว่าวัตถุประสงค์ที่ ต้องการมีอะไรบ้าง จะใช้อะไรเป็นวัสดุและอุปกรณ์ จะสอนอย่างไร จัดเตรียมการสอนอย่างไรบ้าง เพื่อช่วยในด้านการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร จึงมีความสำคัญเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ ความสำเร็จที่ต้องการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้มี ความรู้ ทักษะ ความประพฤติ มีเจตคติ ที่ดีต่อวิชาชีพ³⁴ จิตติมา วรรณศรี ได้ให้ความหมายของ หลักสูตร หมายถึงพิมพ์เขียวของการพัฒนาผู้เรียน เป็นแผนการจัดการประสบการณ์ที่กำหนดไว้เพื่อ พัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะตามที่คาดหวัง โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญ ประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อหาสาระความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ การวัดประเมินผล³⁵

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา ไว้ดังนี้

- 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย

³³ บุญเลี้ยง ทุมทอง, การพัฒนาหลักสูตร, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), 13-14.

³⁴ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 23.

³⁵ จิตติมา วรรณศรี, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการ พิมพ์ 3,2557), 29

1.1 จัดให้มีการวิจัย และพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคม และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น

1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.3 จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้ลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ

1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก

2) สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้อ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ³⁶

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความจำเป็นต่อสถานศึกษา เนื่องจากต้องมีความเข้าใจในบริบทโดยรวมของสถานศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูล สู่การวางแผนจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลเพื่อนำหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขให้หลักสูตรสมบูรณ์โดยหลักสูตรที่สถานศึกษาใช้จะต้องมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร

³⁶ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ,กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550), 34-35

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายที่สำคัญสำหรับพัฒนาเด็ก

และเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ ผู้เรียน³⁷ ตามที่ ฆนัท ธาตุทอง กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ว่า ผู้สอนเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดมาเป็น ผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ทำหน้าที่เรียนด้วยตนเอง และต้องเรียนรู้คู่คุณธรรม เป้าหมายของการเรียนแบ่งเป็นด้านปัญญามุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านอารมณ์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางอารมณ์ เห็นคุณค่าและ เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น แก้ปัญหาความขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ด้านสังคม มุ่งเน้นความรู้เพื่อเข้าใจสถานการณ์ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางความคิด การกระทำ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และวัฒนธรรม³⁸ ขณะที่วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนผล กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ 1) ยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ 2) กระบวนการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก ใช้วิธีสอนที่ หลากหลายเหมาะกับผู้เรียนรายบุคคล 3) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ใช้วิธีการ กิจกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน³⁹ ตามที่ ฆนัท ธาตุทอง กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนรู้ว่า ผู้สอนเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดมาเป็น ผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นผู้ทำหน้าที่เรียนด้วยตนเองและต้อง เรียนรู้คู่คุณธรรม เป้าหมายของการเรียนแบ่งเป็นด้านปัญญามุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านอารมณ์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางอารมณ์เห็นคุณค่า และ เข้าใจตนเองเห็นอกเห็นใจผู้อื่น แก้ปัญหาความขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมด้านสังคม

³⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 25.

³⁸ ฆนัท ธาตุทอง, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2, (นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2553), 37.

³⁹ วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนผล, จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์, 2553), 34.

มุ่งเน้นความรู้เพื่อเข้าใจสถานการณ์ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางความคิด การกระทำโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และวัฒนธรรม⁴⁰

แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาได้กำหนดการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการ ไว้ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระ/กิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รัก การอ่าน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. ผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล ในการจัดการเรียนการสอน ปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ งามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเรียนรู้ และรอบรู้ อย่างเท่าทันเหตุการณ์ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการสอนการเรียนรู้ผู้สอน และผู้เรียน เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่ร่วมมือกับบิดามารดา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
7. ศึกษา ค้นคว้า พัฒนารูปแบบหรือออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็น ผู้นำ และต้นแบบในการจัดการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อ การบริหารงานวิชาการ ต้อง ดำเนินการส่งเสริมให้ครูผู้สอนศึกษาวิเคราะห์ให้เข้าใจสาระสำคัญ และเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม

⁴⁰ ฆนัท ธาตุทอง, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2, (นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2553), 37

จัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม โดยมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนได้ พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญา สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึง การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การ ประเมินเพื่อ พัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาการเรียนรูของผู้เรียนให้ประสบ ผลสำเร็จนั้นผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนา และประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการ เรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการ วัด และประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษา ระดับเขต พื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียดดังนี้ 1) การประเมินระดับ ชั้นเรียน เป็นการวัด และ ประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติ และสม่ำเสมอในการจัดการ เรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่นการซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงานหรือภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดย ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อน ประเมินเพื่อนผู้ปกครองร่วม ประเมิน การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมี พัฒนาการความก้าวหน้าในการ เรียนรู้ 2) การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปีหรือ ราย ภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน และเป็นการประเมินเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนของ ผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่ต้องการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถ นำผลการเรียน ของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการ ประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการ 3) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการประเมิน คุณภาพผู้เรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาวะ หรือ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบ ทบทวนข้อมูลจาก การประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 4) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมิน คุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูล ในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ⁴¹ สอดคล้อง กับ วิชัยวงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4 ระดับ คือ 1) การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) การประเมินระดับสถานศึกษาเป็นการวัด และประเมินผลรายปี รายภาค รวมทั้งการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา 4) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐาน การเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน⁴² ขณะที่กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลการประเมินระดับต่างๆ ว่าเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ จำแนกตามสภาพปัญหา และความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไปกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัย และพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม กลุ่มพิการทางร่างกาย และสติปัญญา เป็นต้น และให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และประสบความสำเร็จในการเรียน⁴³ ส่วนปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า การวัด และประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน และมีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์ ทำให้ครูอาจารย์ ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น 2) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา นักเรียนนักศึกษาจะได้ทราบว่าตนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่

⁴¹ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 28-29.

⁴² วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล, **จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา**, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ : จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์, 2553), 37.

⁴³ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 29.

เพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง ตนเอง 3) เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตรโครงการสอน บันทึกรายการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุงอย่างไร 4) เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนรู้ การศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรเป็น แนวทางในการทำงาน และศึกษาต่อ 5) เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักศึกษา ผลการเรียนรู้ และการสำเร็จตามหลักสูตร 6) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในด้านผลการเรียนรู้ และการสำเร็จการเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษา⁴⁴ ในด้านการเทียบโอนผลเรียนรู้เป็นการนำผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาใน ระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยมาประเมิน สถานศึกษาสามารถเทียบโอน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตรการออกกลางคัน และขอกลับเข้ารับการ ศึกษาต่อการศึกษาจากต่างประเทศ และขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถเทียบ โอนความรู้ ทักษะประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรบอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว⁴⁵

แนวทางการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดย สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
- 2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัด และประเมินผลของ สถานศึกษา
- 3) วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลเรียนรู้และอนุมัติผลเรียนรู้
- 4) จัดให้มีการประเมินผลเรียนรู้ทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ ผ่าน เกณฑ์การประเมิน
- 5) จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
- 6) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลเรียนรู้เพื่อใช้ในการ อ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

⁴⁴ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 166-167..

⁴⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 34.

7) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆ รายปี/รายภาค และ
ตัดสิน ผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

8) การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการ
ดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอก
ระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหาร
หลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือ กำหนด
ระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนตามหลักสูตร โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย
ระดับประเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานให้เป็นไปตามระเบียบการวัด และการประเมินผลของ โรงเรียน
วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ประเมินผลการเรียน
ทุกช่วงชั้นจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล การเรียน อนุมัติผลการเรียนด้าน
ต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

การวิจัยถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู
ช่วยในการค้นหาคำตอบของสาเหตุปัญหา หรือข้อบกพร่องในระบบการเรียนการสอนนั้น ๆ การนำ
การวิจัยเข้าไปช่วยจะทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูสามารถนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตาม
เป้าหมายของหลักสูตรได้ ครูที่จะทำการวิจัยได้สำเร็จจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหาร
สถานศึกษา ดัง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่
2) พ.ศ.2545 มาตรา 30 ว่าจะให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และ
มาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและ
อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วน
หนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้⁴⁶ สอดคล้องกับ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของ การ
วิจัยในสถานศึกษาว่า เป็นการแสวงหาแนวทางและเทคนิควิธีการในการบริหารจัดการตาม ภารกิจ
สถานศึกษา แสวงหาเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และศักยภาพ

⁴⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 9-10.

ของผู้เรียนทำให้การเรียนรู้ที่มีหลักการและเหตุผลด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี และมีสุข⁴⁷

ดังนั้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถือเป็นกระบวนการการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้บริหารพัฒนาศักยภาพของครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยสามารถปฏิบัติได้ และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- 2) พัฒนาคู และนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย เป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผล ในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
- 3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
- 4) รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ กำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องพัฒนาคู และนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยการใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตรา 25 ได้กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้ง

⁴⁷ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ 3 (สงขลา : บริษัทนำศิลป์โฆษณา จำกัด, 2552), 115.

แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษา และนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ⁴⁸ โรงเรียนทุกแห่งจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก และใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และดำเนินการเพื่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ขึ้นในโรงเรียน ดังที่ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ กล่าวไว้ว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษามุ่งเน้นไปที่การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งใน และนอกโรงเรียนนั้น โรงเรียนจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายนอก โรงเรียนด้วย สถานศึกษามีแนวปฏิบัติ ดังนี้ 1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ใกล้เคียง 2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง 3) จัดตั้งและพัฒนาแหล่ง การเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น แหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน 4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัด กระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น⁴⁹ ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดประเภทของแหล่งเรียนรู้ไว้ 2 แบบ แบบแรก คือ จัดตามลักษณะของแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น แบบที่สอง คือ จัดตาม แหล่งที่ตั้งของแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน⁵⁰ แหล่งการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ บุคคลหรือสถานที่สำหรับให้ผู้เรียนได้ใช้การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด นับเป็นการสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง แหล่งการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับแรงบันดาลใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการปรับประยุกต์ใช้ในชีวิต และเห็นคุณค่าของสิ่งที่ได้เรียนรู้เชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงอันเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียน⁵¹

⁴⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545,9.

⁴⁹ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน,พิมพ์ครั้งที่ 3 (สงขลา : บริษัทนำศิลป์โฆษณา จำกัด, 2552), 134. 93.

⁵⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547), 1- 4.

⁵¹ จิตติมา วรณศรี, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์3, 2557), 67.

แนวการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
- 2) จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑน์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น
- 3) จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑน์ พิพิธภัณฑน์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ
- 4) ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งใน และนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อะเนาะเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- 5) ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

สรุปได้ว่า การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาของตนเองส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษาในต่างประเทศ

9. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ต้องดำเนินการขึ้นภายในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีระดับมาตรฐานทางการศึกษาที่ดี ทั้งนี้เพราะการนิเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการให้บริการ ช่วยเหลือ และแนะนำให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการนิเทศไว้หลายท่านด้วยกัน คือ กลิคแมน (Glickman) ให้ความคิดเกี่ยวกับการนิเทศว่า เป็นแนวความคิดเกี่ยวกับงานและหน้าที่ที่เกี่ยวกับการปรับปรุง การเรียนการสอนซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักการ การจัดครูเข้าสอน การจัดสื่อ

การสอน การประเมินผลการเรียนการสอน⁵² สอดคล้องกับ แฮร์ริส (Harris) ที่ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า วัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน ในโรงเรียนมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพด้านการสอนเป็นสำคัญ⁵³ ขณะที่ สันติ บุญภิรมย์ ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้ และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอน และจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย⁵⁴ โดยในส่วนของกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา จิตติมา สุวรรณศรี ได้เสนอกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อให้การนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการตามบริบทของสถานศึกษามี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพและปัญหาเป็นการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน อาทิ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ปัญหา เกี่ยวกับผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ เป็นการร่วมกันพิจารณาวางแผนกำหนดแนวทาง หรือวิธีการ หรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จะใช้ในการนิเทศการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการนิเทศ เป็นการดำเนินการนิเทศภายใน โดยผู้นิเทศได้รับมอบหมายปฏิบัติการณ์นิเทศ ด้วยวิธีการหรือเทคนิคการนิเทศที่ได้วางแผนไว้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงเป็นการตรวจสอบการบรรลุเป้าหมายและการแก้ปัญหาการนิเทศโดยใช้การประชุมคณะนิเทศ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้⁵⁵ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการจัดบริหาร การศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอนและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตาม จุดมุ่งหมายของการศึกษา⁵⁶

⁵² C.D. Glickman, *Developmental Supervision : Alternative Practice for Helping Teachers Improve Instruction* (Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development, 1981), 6.

⁵³ Ben M.Harris, *Supervisory Behavior in Education*, 3 rd ed. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall, Inc., 1985), 13.

⁵⁴ สันติ บุญภิรมย์, *การบริหารงานวิชาการ* ,(กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์, 2552), 204.

⁵⁵ จิตติมา สุวรรณศรี, *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา* (พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3, 2557), 113.

⁵⁶ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, *การบริหารงานวิชาการ* ,(กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 223.

แนวทางการดำเนินการนิเทศการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นการ พัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคล เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่องและทั่วถึง

3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบการนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ การสร้างความตระหนักแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้ เข้าใจ กระบวนการการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็น การพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อนักเรียนและตัว ครู จัดการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบ จัดกระบวนการทำงาน เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10. การแนะแนว

การแนะแนวการศึกษา เป็นงานที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพ และสามารถจัดการชีวิตของตนเองอย่างชาญฉลาด มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก และเข้าใจตนเอง สู่โลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเลือก และวางแผนชีวิตการเรียน อาชีพ และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ และเต็มตาม ศักยภาพ มีทักษะชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขความสำเร็จ และเป็นประโยชน์⁵⁷ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความหมายของการแนะแนวไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนา ความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบ และพัฒนา ศักยภาพของตนเสริมสร้างทักษะชีวิตวุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ พหุปัญญา การสร้าง

⁵⁷ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับ

สัมพันธภาพที่ดีซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ⁵⁸

มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญให้ทุกคนตระหนัก ถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. จัดระบบ และโครงสร้างของการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้
3. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. พัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่อง จิตวิทยาและการแนะแนวดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อ บูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงในการดำรงชีวิตประจำวัน
5. คัดเลือกบุคลากร โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว
6. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ
7. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน
8. ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กร ภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนา ชุมชน ในลักษณะการสร้างเครือข่ายการแนะแนว
9. มีการเชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า การแนะแนว คือกำหนดการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวให้ชัดเจนสร้างความตระหนักส่งเสริม และพัฒนาครูในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนว คัดเลือกครูแนะแนว ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบส่งเสริมความร่วมมือ และความเข้าใจอันดีระหว่างครูผู้ปกครอง และชุมชนเชื่อมโยงระบบแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจ (assure) ได้ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้

⁵⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545), 2.

ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และที่สังคมต้องการ⁵⁹ ส่วนสันติ บุญภิรมย์ กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาต้องดำเนินการด้านการศึกษาให้มีระบบเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไขที่กำหนด เพื่อนำไปสู่คุณภาพการศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาต้องประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายใน และภายนอก โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด⁶⁰ สถาบันพัฒนาความก้าวหน้ากล่าวถึงหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุง คุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยเป้าหมาย สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงาน ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องวางแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจนทำตามแผน 3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล พัฒนาปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และ ประเทศชาติ⁶¹

แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติม โดยให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น
2. จัดระบบบริหารและสารสนเทศให้เอื้อต่อการพัฒนางานและการประกันคุณภาพภายใน มี ระบบสารสนเทศที่เป็นหมวดหมู่ข้อมูลสมบูรณ์ ครบถ้วน ใช้งาน สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน

⁵⁹ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2549), 3

⁶⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**, 23

⁶¹ สำนักงานพัฒนาความก้าวหน้า, **ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่**, (กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.การพิมพ์, 2553), 232.

3. จัดทำแผนกลยุทธ์ที่เน้นคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี
 4. ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยดำเนินโครงการ/กิจกรรม ด้วยการ สร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรคุณภาพของเคมมิ่งหรือวงจร PDCA
 5. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยการสนับสนุนให้ ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
 6. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อการรองรับ การ ประเมินคุณภาพภายนอก
 7. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี ขอความเห็นชอบ ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- สรุปได้ว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือการกำหนด มาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัด โครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบ สารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ และเป็นปัจจุบัน จัดทำแผนโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาโรงเรียน โดยสร้างระบบงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและวงจร การ พัฒนาคุณภาพของเคมมิ่ง (PDCA) ตรวจสอบ ประเมิน จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี (SAR) ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

การจัดการศึกษาให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะ ผู้ปกครอง ต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมเข้ามาใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 29 ให้ สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของ ชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหา ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชน ให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน ซึ่งโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทในการให้ความรู้แก่บุคลากรใน 58 ชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียน ถ้าหากโรงเรียนสามารถเข้าถึงชุมชนได้แล้ว การ ที่จะให้ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนก็เป็นเรื่องที่ไม่ยาก โดยอาศัยการเชื่อมโยงจากเด็ก นักเรียน

สู่ชุมชนโดยที่โรงเรียนเป็นผู้จัดเกลาและนำสู่การปฏิบัติในชุมชน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้ 1) ส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่ 1.1) การศึกษา สสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน 1.2) จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อ การพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น 1.3) การส่งเสริมให้ ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดย บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 1.4) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น 2) การประสานความร่วมมือในการ พัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ 2.1) ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่ จัด การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขต พื้นที่ การศึกษา 2.2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้ง ภายในประเทศ และต่างประเทศ 2.3) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา⁶²

แนวทางการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น
- 2) ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน
- 3) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และ รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ
- 4) พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการรวมทั้งหาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน⁶³

สรุปได้ว่า การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกับชุมชนและองค์กรอื่น ๆ มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ สนับสนุนให้มีการ

⁶² รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ 3 (สงขลา : บริษัทหน้าศิลป์ไฉษณา จำกัด, 2552), 193-205

⁶³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550), 45

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน ศึกษาสำรวจความต้องการ และสนับสนุนงานวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

การจัดการศึกษาจำเป็นต้องให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งนับว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการปรับปรุงและสร้างเสริมการปฏิบัติงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งปัจจัยที่สนับสนุนส่งเสริม การประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการมีส่วนร่วม นั่นเอง และที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเห็นความสำคัญและสนองนโยบายของรัฐในเรื่องนี้ ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ เพื่อเป็นการประสานความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถาบันอื่น กล่าวโดยภาพรวมก็คือการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการนั่นเอง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการศึกษาในยุคปัจจุบันเพราะการศึกษามีการพัฒนา อย่างไม่หยุดยั้ง การร่วมมือกันในการศึกษาย่อมเป็นสิ่งดีกับทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะกับตัวของนักเรียน ซึ่งการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นนั้น สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้ 1) ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้น พื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศ⁶⁴ ดังที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 12 กล่าวไว้ว่า นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน⁶⁵

⁶⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวปฏิบัติทางการจัดการศึกษาของ สถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, (กรุงเทพ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2551), 32-33

⁶⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 7

แนวทางการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- 2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้ง ภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
- 3) ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น
- 4) จัดกิจกรรมร่วมชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ๆ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 (4) กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม และสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชนจัด และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียม และสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 4 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริม ความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนา

ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการ และเปลี่ยนแปลง ประสพการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน⁶⁶ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติไว้ ดังนี้ 1) สํารวจและศึกษาข้อมูล การจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการรับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 2) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา และ 3) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา⁶⁷

แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1) ประชาสัมพันธ์สร้าง ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน สังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

3) ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นร่วมกัน จัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

⁶⁶ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550), 48.

⁶⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**, 10.

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ การสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่น ร่วมกันใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน สังคมอื่นให้ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนจะบริหารงานวิชาการไปสู่ความสำเร็จได้ จะต้องจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญทางการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ดังที่กระทรวงศึกษาได้กล่าวถึงเอกสารหลักฐานการศึกษาเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือ 1.1) ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ เป็นเอกสารแสดงผลการเรียนรู้และรับรองผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามรายวิชา ผลการประเมินการอ่าน เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) จบการศึกษามัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) จบชั้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) 1.2) ประกาศนียบัตรเป็นเอกสาร แสดงวุฒิการศึกษาเพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้จบการศึกษาที่สถานศึกษาให้ไว้แก่ผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาและผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1.3) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเอกสารอนุมัติการจบหลักสูตร โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) จบการศึกษามัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) จบชั้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ประเภทที่ 2) เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดเป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน เช่น แบบรายงานประจำตัวนักเรียน แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียนและเอกสารอื่น ๆ ตาม

วัตถุประสงค์ของการนำเอกสาร ไปใช้⁶⁸ ขณะที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้เสนอแนะว่า สถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้ 1) แบ่งหน้าที่การดำเนินงานให้ชัดเจนในแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในโรงเรียน 2) ฝ่ายธุรการ เป็นงานที่ช่วยให้โรงเรียนเกิดความคล่องตัวในการบริหารงานและมีหน้าที่กำหนด ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยมุ่งให้บริการแก่บุคลากรใน สถานศึกษาเป็นหลัก⁶⁹

แนวทางการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกรายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
- 2) จัดทำร่างระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
- 3) ตรวจสอบร่างระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไข ปรับปรุง
- 4) นำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ
- 5) ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา คือ การศึกษา วิเคราะห์ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

⁶⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 33.

⁶⁹ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, **การบริหารงานวิชาการ**, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553), 1.

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 64 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่นวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อการศึกษา โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมสถานศึกษาจึงต้องกำหนดนโยบายการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาโดยคัดเลือกหนังสือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ จัดทำเกณฑ์การประเมินคุณภาพหนังสือเรียนเพื่อ เป็นแนวทางในการตรวจพิจารณาหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์เอกชน สาระสำคัญของการประเมินมี ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เป็นข้อมูลเบื้องต้นของหนังสือเรียน ได้แก่ ชื่อหนังสือ ผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ราคาจำหน่าย เป็นต้น

ส่วนที่ 2 รายการประเมิน เป็นส่วนสำคัญที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพ หนังสือเรียน ซึ่งต้องพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ด้านเนื้อหา ได้แก่ มีความสอดคล้องกับสาระ และ มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ เนื้อหามีความถูกต้องตามหลักวิชาการทันสมัย เป็นที่ยอมรับ เนื้อหาความยากง่ายเหมาะสมกับระดับช่วงชั้น/ระดับชั้น ด้านภาษาที่ใช้ ได้แก่ ด้าน กิจกรรมประกอบการเรียน(ถ้ามี) ได้แก่ สอดคล้องกับจุดประสงค์บทเรียน ส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจ ในบทเรียน มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา มีรูปแบบการ นำเสนอที่น่าสนใจ ช่วยให้เข้าใจ เนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น⁷⁰ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่าการ คัดเลือกหนังสือควรพิจารณา ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหา ควรพิจารณาในเรื่องขอบเขตของเนื้อหา 2) ด้าน การใช้ พิจารณาว่าใช้เป็นแหล่ง เรียนรู้ของนักเรียนหรือใช้เป็นเอกสารการสอนของครู 3) มีการ ตรวจสอบคุณภาพจากกรมวิชาการ อีกทั้งมีราคาเหมาะสม⁷¹ ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ เสนอแนะว่า การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน สื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หนังสือและ

⁷⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของ สถานศึกษานิตบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2551), 32-33.

⁷¹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, **แนวการวิเคราะห์หนังสือ** (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2548), 4-5.

แบบเรียนสำหรับการพัฒนาและ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองอีกด้วย และสอดคล้องกับความต้องการของครูและผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง⁷²

แนวทางการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2) จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

3) ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน⁷³

สรุปได้ว่า การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือการศึกษา วิเคราะห์ การคัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ประกอบการเรียน

17. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การพัฒนาประเทศมีความเท่าทันกับโลก ในยุคปัจจุบัน ซึ่งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการศึกษา สามารถช่วยพัฒนาด้านการศึกษา หลายประการ ได้แก่ 1) ลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา เป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อประชาชนทุกคน 2) ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่อที่มีความหลากหลาย ส่งเสริมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้มีการพัฒนาเร็วและเข้าใจได้ง่ายขึ้น 3) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของ

⁷² คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวปฏิบัตินโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา** นิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2551), 32

⁷³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา**, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550), 50.

ผู้เรียนในทุกระดับด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย⁷⁴ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 66 กำหนดให้ผู้เรียนมีสิทธิ ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาส แรกที่ทำได้เพื่อให้มี ความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองได้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต⁷⁵ ส่วนสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนา สื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้ 1) ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและ เทคโนโลยีเพื่อ การจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ 2) ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน 3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและ การพัฒนางานวิชาการ 4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น 5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา⁷⁶

แนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของ สถานศึกษา
- 3) พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆเกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัด การศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- 4) พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

⁷⁴ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ 3 (สงขลา : บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด, 2552), 124-125

⁷⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 22.

⁷⁶ สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า, ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารศึกษาตาม หลักเกณฑ์ใหม่ (กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.การพิมพ์, 2553), 134.

5) นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาสื่อที่ผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ การร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในการจัดทำ จัดหาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี

จากข้อมูลที่กำลังมาทั้งหมดในการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 17 ด้าน คือ การพัฒนาหรือการ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทสำคัญ อย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานการศึกษา มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับชาติ มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามจัดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันมีเนื้อที่ 33 ไร่ 80.5 ตารางวาเป็นโรงเรียนสหศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ฉบับปรับปรุง 2533 ของกระทรวงศึกษาธิการโรงเรียนถือกำเนิดจากความร่วมมือร่วมใจ ของชาวชะอำ โดยเมื่อ พ.ศ. 2508 คณะกรรมการอำเภอได้ร่วมกันจัดหาที่ดินสำหรับจัดสร้าง

โรงเรียน และติดต่อขอตั้งโรงเรียนกับกรมวิสามัญศึกษา (สมัยนั้น) เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว หม่อมเสมอ สวัสดิวัตน์ ได้กรุณาจัดสร้างอาคารเรียนหลังแรกขนาด 4 ห้องเรียน 1 ห้องพักครูเป็นเงินสองแสนบาท

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง โรงเรียนนี้ ตามประกาศลงวันที่ 31 มีนาคม 2508 ชื่อ "โรงเรียน ชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี" เพื่อเป็นอนุสรณ์ "คุณหญิงเนื่องบุรีนราชนิเวศน์" ผู้เป็นมารดาของหม่อมเสมอ สวัสดิวัตน์ ซึ่งเป็นผู้อุปการะโรงเรียนในเบื้องต้น และเริ่มดำเนินการสอนตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2508

ลักษณะชุมชน

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562 :กลุ่มงานนโยบายและแผน

โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี จ.เพชรบุรี

อำเภอชะอำ เป็นอำเภอที่มีเนื้อที่กว้างเป็นอันดับ 4 หรือร้อยละ

10.6 ของเมืองเพชรบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 660.66

ตารางกิโลเมตร หรือ 412888.75ไร่

สภาพภูมิศาสตร์

โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เป็นโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลชะอำ มีชุมชนใกล้เคียงเป็นส่วนราชการอาคารพาณิชย์ ตลาดสดและหมู่บ้าน

ลักษณะของโรงเรียนมีพื้นที่ 2 แปลง แปลงที่ 1 เรียกว่า "ฝั่งเพชรเกษม" ด้านหน้าทิศตะวันออกติดกับถนนเพชรเกษม ทิศตะวันตกและทิศเหนือติด กับหมู่บ้านพลี ทิศให้ติดกับพื้นที่ว่างเปล่า แปลงที่ 2 เรียกว่า "ฝั่งนราธิป"

ทิศใต้ ติดกับถนนนราธิปและอาคารพาณิชย์

ทิศเหนือ ติดกับหมู่บ้านพลี

ทิศตะวันตก ติดกับที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขชะอำ

ทิศตะวันออก ติดกับอาคารพาณิชย์

สภาพเศรษฐกิจ

อำเภอชะอำมีสภาพภูมิศาสตร์เหมาะสมทำให้มีผลต่อสภาพเศรษฐกิจในท้องถิ่นชะอำมีสภาพที่เป็นสังคมเมืองและสังคมชนบทที่ผสมกลมกลืนกันอย่างลงตัว เป็นศูนย์กลางแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ความเจริญจึงมาถึงอย่างรวดเร็ว มีผลทำให้เกิดอาชีพแก่บุคคลในท้องถิ่นมากมาย เช่น

รับจ้าง ทำไร่ ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ประมง ค้าขาย ทำธุรกิจบริหาร และโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น

การศึกษา

สถานศึกษาของอำเภอชะอำ มี 4 ระดับ คือระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษามัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ดังนี้

สังกัดเขตการศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 36 โรงเรียน

สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น(เทศบาลเมืองชะอำ) จำนวน 9 โรงเรียน

สังกัดอาชีวศึกษา จำนวน 1โรงเรียน

สังกัดอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม จำนวน 2 แห่ง

ภารกิจโรงเรียน

1. นักเรียนมีสุขภาพที่ดี และมีสุนทรียภาพ
2. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
3. นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และสามารถใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
4. นักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา
5. นักเรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานตามหลักสูตรพื้นฐาน
6. นักเรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
7. บุคลากรสามารถพัฒนาศักยภาพให้ป็นมืออาชีพ
8. ครูจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ
9. โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
10. โรงเรียนมีการบริหาร และการจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
11. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้
12. โรงเรียนมีการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
13. โรงเรียนมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง
14. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ตารางที่ 2 ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ครูและบุคลากร จำแนกตามฝ่าย/กลุ่มสาระ/งาน และเพศ ปีการศึกษา 2563

ฝ่าย/กลุ่มสาระ/งาน	จำนวนครู		
	ชาย	หญิง	รวม
ผู้บริหาร			
ผู้บริหารโรงเรียน	1	-	1
รองผู้บริหารโรงเรียน	1	-	1
รวม	2	-	2
กลุ่มสาระการเรียนรู้			
ภาษาไทย	-	6	6
คณิตศาสตร์	2	4	6
วิทยาศาสตร์	2	6	8
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	1	6	7
สุขศึกษา และพลศึกษา	3	1	4
ศิลปศึกษา	1	2	3
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	2	8	10
ภาษาต่างประเทศ	-	7	7
รวมครู	13	40	53
พนักงานราชการ	-	1	1
ครูอัตราจ้าง	2	2	4
เจ้าหน้าที่ธุรการ	-	1	1

ฝ่าย/กลุ่มสาระ/งาน	จำนวนครู		
	ชาย	หญิง	รวม
ครูอาสาสมัครชาวจีน	-	1	1
ลูกจ้างประจำ	2	1	3
ลูกจ้างชั่วคราว	2	3	5
รวม	6	9	15

ตารางที่ 3 จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2563

ชั้น	ห้อง	จำนวน		
		ชาย	หญิง	รวม
ม.1	5	91	83	174
ม.2	5	84	79	163
ม.3	5	68	62	130
รวม ม.ต้น	15	243	244	487
ม.4	4	85	87	172
ม.5	4	61	65	126
ม.6	4	60	66	126
รวม ม.ปลาย	12	206	218	424
รวมทั้งสิ้น	27	449	462	911

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2563

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

วิภา ทองหง่า ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การประกันคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ของนักเรียน 3) การนิเทศการศึกษา 4) การแนะแนวการศึกษา 5) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 6) สื่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า องค์ประกอบทุกตัวมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านประกันคุณภาพการศึกษา โดยที่มีการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการศึกษา และสื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย พบว่าองค์ประกอบทุกตัวมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา⁷⁷

นภาพร พลอยบ้านแพ้ว ทำการวิจัยเรื่องปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะ พบว่า ด้านวุฒิการศึกษาโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านประสบการณ์การทำงานโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์การทำงาน 1-9 ปีมีปัญหามากกว่าประสบการณ์การทำงาน 30 ปีขึ้นไป และจำแนกตามวิทยฐานะโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา⁷⁸

⁷⁷ วิภา ทองหง่า “รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร” (ดุชนิพนธ์ปริญญาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 195-196

⁷⁸ นภาพร พลอยบ้านแพ้ว, “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), 71-73.

ฐิตารีย์ ไชยชิน ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน กลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาควรมีการอบรม คณะครูภายในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา เพราะการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรจะสะท้อนสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู สามารถดำเนินงานได้ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา⁷⁹

นิตยธิดา จันดาสงค์ ได้วิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามประสบการณ์ การสอนของกลุ่มโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตาม ระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .50 ส่วน แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการให้ผู้บริหาร ครูในสถานศึกษา วางแผนร่วมกันในการพัฒนา หลักสูตร การจัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และควรจัดให้ครูได้ใช้แหล่ง เรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการ⁸⁰

ฉิรดา เวชญาลักษณ์ ได้ศึกษาวิจัยสภาพและแนวทางการดำเนินการศึกษาสภาพและ แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 พบว่า ด้านการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารจัดทำแผนการปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการมีการวางแผนการ

⁷⁹ ฐิตารีย์ ไชยชิน, ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน กลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.(งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), 118

⁸⁰ นิตยธิดา จันดาสงค์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558

ปฏิบัติงาน ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ⁸¹

ทัศนีย์ เสียงหวาน ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าน้อยที่สุด 3 ด้าน ดังนี้ คือด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการแนะแนวและการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนบริหารสถานโดยยึดวิสัยทัศน์ นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อีกทั้งผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา⁸²

จิรพิพรรธ ธรรมแท้ ได้ศึกษาการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 สรุปผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การแนะแนวการศึกษา 2) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ 5) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การนิเทศการศึกษา 7) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และ 8) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. การจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3. การบริหารวิชาการส่งผลต่อการจัด

⁸¹ นิรดา เวชญาลักษณ์, "การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 1" (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม, 2557).

⁸² ทัศนีย์ เสียงหวาน, "ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา, 2557),113.

การศึกษาของสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05⁸³

รัชนิย์ สีหะวงษ์ ศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05ส่วนแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามความเห็นของครูในกลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ ควรประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดการ ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรม จัดให้มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ⁸⁴

สุทธิลักษณ์ ผูกพัน ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ⁸⁵

อภิชา พุ่มพวง ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง

⁸³ จีรพิพรรธ ธรรมแท้, “การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8”, (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารสถานศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), 100 – 101.

⁸⁴ รัชนิย์ สีหะวงษ์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.2558

⁸⁵ สุทธิลักษณ์ ผูกพัน, “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา,2558),ง.

ส่วนรายนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนา ดังนี้คือ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการ ทำวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัย จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและนิเทศ ประเมินผลการ⁸⁶

วิไลพร คงอินทร์ ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย สตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ผลการศึกษาแหล่งพัฒนาการเรียนรู้อาภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สถานศึกษาต้องมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้กับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งภายใน และภายนอก ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งนี้อาจประยุกต์ใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้จัดแหล่งเรียนรู้เป็นฐานข้อมูลให้ผู้เรียนสืบค้นถึงข้อมูลอย่างสะดวก รวดเร็ว⁸⁷

วิมล เดชะ ได้ศึกษาวิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตุล เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านการนิเทศการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการในการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนจัดทำการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา⁸⁸

มูนา จารง ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ย

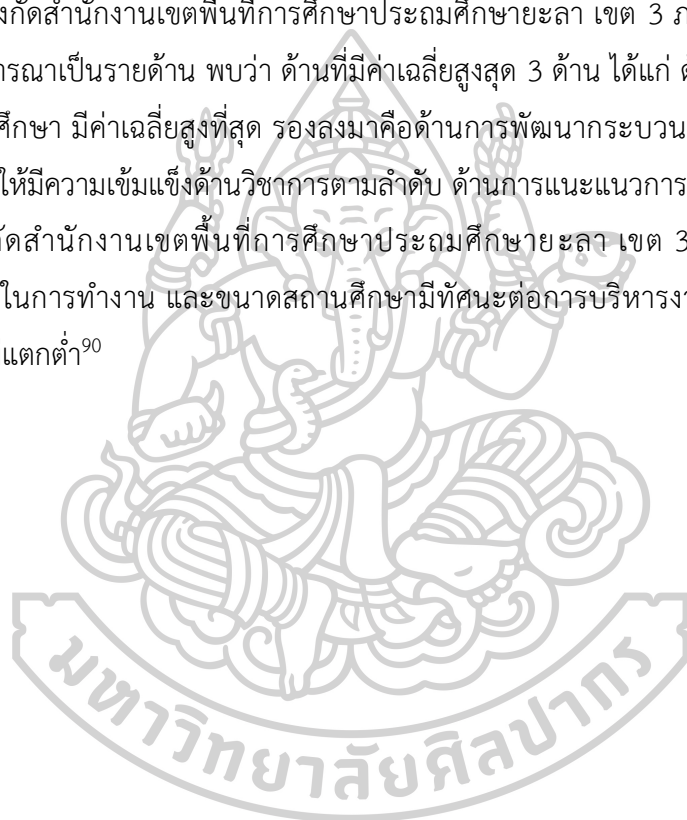
⁸⁶ อภิชา พุ่มพวง, "ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ " (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559), 113

⁸⁷ วิไลพร คงอินทร์, "ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยสตุล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสตุล" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559), บทคัดย่อ

⁸⁸ วิมล เดชะ, "การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตุล เขต 2" (สารนิพนธ์ ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2559), 76-77

รองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นตามลำดับเมื่อพิจารณาด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้บริหารจัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดขบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูง รองลงมาคือผู้บริหารจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ให้เอื้อกับการจัดการเรียนรู้⁸⁹

ธัญดา ยงยศยิ่ง ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการตามลำดับ ด้านการแนะแนวการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษามีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน⁹⁰

⁸⁹ มูนา จารง, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2” (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2560).

⁹⁰ ธัญดา ยงยศยิ่ง “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3” (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2560).

งานวิจัยต่างประเทศ

บูซซี (Buzzi) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของโรงเรียนกับการเลือกมิติตามความเป็น ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐคอนเนตทิคัต ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของ โรงเรียนเป็นตัวทำนายความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนด้วย⁹¹

แพนทีไลด์ส์ (Pantelides) ได้ศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าไม่มีองค์ประกอบใดของพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถอธิบายความแปรปรวนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน⁹²

เกลน รอสส์ (Glenn Ross) ได้ศึกษาความเข้มแข็งและความอ่อนแอของการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวางแผนหลักสูตร เรื่องเนื้อหาและการประเมินหลักสูตร พบว่า นักพัฒนาหลักสูตรต้องการให้มีความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่นเน้นความสำคัญเรื่องกระบวนการเรียนรู้การวางแผนหลักสูตรเทคนิคการประเมินหลักสูตร⁹³

โรนาลด์ (Ronald) ทำการศึกษาความคิดเห็นของการบริหารงานวิชาการ พบว่าเทคโนโลยี สารสนเทศ สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการของการบริหารงานวิชาการ ข้อมูล

⁹¹ Michael Joseph, Buzzi, "The Relationship of school Effectiveness to Selected Dimensions of Principal" Instructional Leadership in Elementary school in theStateofConnecticut." [Online](Available:15March2012),fromhttp://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/Aroon_Uamkrua/Fulltext.pdf

⁹² Judy R Pantelides, "An Exploration of the Relationship Between Specific Instructional Leadership Behaviors of Elementary Principals and Student Achievement.2012" 9

⁹³ Glenn J. Ross, "Curriculum Development in Junior/Community College. The "State-of-the-Art" as View by the Arcade Affice Office," accessed on November 12, 2020. available from : http://Ericae.Net/ericelb/ED/88710. html.

รายบุคคลในระดับลึกลงไปรวบรวมที่สำนักงานบริหารวิชาการทำให้ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายวิชาการสามารถเรียกใช้ข้อมูลต่างๆทำให้มีความตั้งใจ และร่วมมือในการทำงาน⁹⁴

สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี พร้อมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารงานในสถานศึกษา กระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลถึงความสำเร็จของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ และจัดการศึกษาโดยอิสระ คล่องตัวเต็มตามศักยภาพ จำแนกออกเป็น 17 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การ แนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้นการบริหาร งาน วิชาการในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งที่ สถานศึกษาต้องตระหนัก และมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการบริหารงานวิชาการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน การศึกษาผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสมรรถนะและมีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ตรงตามจุดหมายของหลักสูตรเพื่อการเป็นที่ยอมรับผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษาต่อไป และ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นในทุกระดับ

⁹⁴ Barnett Ronald, The ideal of Academic Administration 2006, accessed June 22, 2020, available from http://www.vitals.com/doctors/Dr_Ronald_Barnett.html?gclid=CN2t0PXJo98YCFYEqgjodfHsA6w

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแนวทางการพัฒนาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประกอบด้วยผู้บริหาร และครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบ และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาข้อมูล สถิติวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เอกสารประกอบการประชุม สัมมนาทางวิชาการรายงานการประชุม รายงานประจำปี อินเทอร์เน็ต ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ นำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัยแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ปรึกษานำเสนอภาควิชาเพื่อขออนุมัติโครงการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเครื่องมือที่สร้างไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากร จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของเครื่องมือ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยเพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตาม

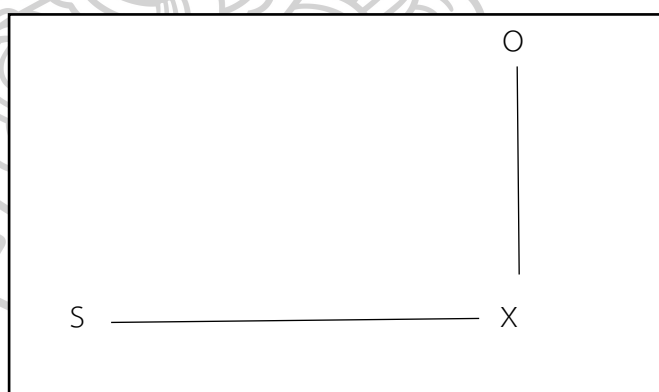
ข้อเสนอแนะ แล้วจัดทำรายงานวิจัยการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัยประชากรผู้ให้ข้อมูลตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง เดียวศึกษาสภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot , non-experimental case study design) ซึ่งแสดงได้ด้วยแผนผัง (Diagram) ดังต่อไปนี้

- เมื่อ S หมายถึง ประชากร
 X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 52 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ประชากร

บุคลากร	ประชากร
1.ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ,รองผู้อำนวยการ,หัวหน้าระดับชั้น, หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้)	16
2.ครู	36
รวม	52

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) เพื่อแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ได้แก่รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้าระดับชั้น ม.1-ม.6 และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 15 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน
2. **ตัวแปรที่ศึกษา** เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รายละเอียดดังนี้การศึกษา
 1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่สร้างขึ้นจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนหลักสูตรท้องถิ่นจะสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นการเรียนรู้จากภูมิปัญญาที่

มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้เรียนแสวงหาองค์ความรู้ที่ตอบสนองกับวิถีชีวิตของตนเอง ปรับตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้เรียนจะเรียนรู้ตามสภาพจริงของตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึงการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตาม ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาอีกทั้งจัดทำ ร่างระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน มีการตรวจสอบร่างระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุงนาระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาหรือเป็น วิธีการหลากหลายที่ครูนำมาใช้เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้รับความรู้ พฤติกรรม ทักษะ คุณค่าหรือ ความพึงพอใจที่เป็นสิ่งแปลกใหม่ด้วยวิธีการถ่ายทอดหรือวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบให้ เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึงการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิม ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล และอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการ เปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมาย และวิธีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้ จะมีผลกระทบต่อกระเทือนทางด้านความคิดและความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการ ปรับปรุงหลักสูตร หมายถึงการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วนโดยไม่ เปลี่ยนแปลงแนวคิด พื้นฐาน หรือรูปแบบของหลักสูตร

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึงการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน จัดสิ่งไว้ และ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ สร้างสรรค์ ศึกษาและค้นคว้า ได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นสาระรักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผล (measurement) หมายถึง กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่ง ตัวเลข หรือ สัญลักษณ์ ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะ หรือคุณภาพของสิ่งที่วัดโดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ หารายละเอียดสิ่งทีวัดว่ามีจำนวนหรือปริมาณเท่าใด เช่นการวัดส่วนสูงของเด็กเป็นการแปลง

คุณลักษณะ ด้านความสูงออกมาเป็นตัวเลขว่าสูงกี่เซนติเมตรหรือนักเรียนสอบวิชาคณิตศาสตร์ ได้ 20 คะแนน ก็เป็นการแปลงคุณภาพด้านความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์ออกมาเป็นตัวเลขโดยใช้แบบทดสอบ

การประเมินผล (evaluation) หมายถึง กระบวนการที่กระทำต่อจากการวัดผลแล้ว วินิจฉัย ตัดสิน ลงสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดผลอย่างมีกฎเกณฑ์ และมีคุณธรรมเพื่อพิจารณาตัดสินใจว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว เก่งหรืออ่อน ได้หรือตก

การเทียบโอนทางการศึกษา หมายถึงการเทียบระดับการศึกษาเมื่อจบการศึกษา คือ เทียบจากวุฒิจากหลักสูตรต่างประเทศสู่หลักสูตรในประเทศ เทียบจากหลักสูตรการศึกษาในระบบ และนอกระบบเทียบจากหลักสูตรการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

7. การวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ที่นำไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตามแนวทางของวิชาชีพที่เน้นการให้ความช่วยเหลือแนะนำ และผู้รับการนิเทศยอมรับเพื่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา

10. การแนะแนว หมายถึง จิตวิทยาประยุกต์แขนงหนึ่งที่ว่าด้วยกระบวนการพัฒนาคนให้รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้รู้จัก ความถนัด ความชอบ สติปัญญา ภูมิหลังของตนเองวิเคราะห์ตนเองได้ถูกต้อง รู้จักเลือกและตัดสินใจได้ปรับตนเองได้อย่างเหมาะสมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขช่วยตนเอง หรือพึ่งตนเองได้เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้บุคคลได้มีบทบาทเต็มทีในการเรียนรู้ เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพ และสามารถจัดการกับชีวิตของตนอย่างฉลาด การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพนั้นต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมความพร้อมในการเรียนรู้ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาหมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริมสนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึงการแลกเปลี่ยนข่าวสารทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อให้ประชาชนเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา และเกิด

ความรู้ดีกว่าเป็นหน้าที่ของตนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กร ภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการและวัฒนธรรม การสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การ ประชุมผู้ปกครองผู้เรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับ สถาบันการศึกษา อื่นๆ เป็นต้น การทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นทั้งใน ประเทศ และต่างประเทศ

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึงการ 1) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน การศึกษาที่เป็นจุดเน้นเฉพาะ 2) การจัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจการเพิ่มความพร้อม อีกทั้งการร่วมจัดการศึกษากับบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่นจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนการส่งเสริม สนับสนุน ให้มี 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและ สถาบันสังคมอื่น

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน การนำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึงการศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ เป็นหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริม

ประสบการณ์หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน และใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน การพิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียน แบบเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน และใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึงการพัฒนาบุคลากรใน สถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการ จัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาการพัฒนา และใช้สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น และรวบรวมแหล่ง สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพการ พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้น การนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิตใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดย ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างเครื่องมือ จำนวน 1 ฉบับ จำแนกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ โดย สอบถามในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ และ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (rating Scales) 5 ระดับ ตาม แนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating Scale) โดยใช้เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนน และมาตรา ส่วนประมาณค่าดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อยู่ใน ระดับมากที่สุด มีน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อยู่ใน ระดับมาก มีน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อยู่ใน ระดับปานกลาง มีน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อยู่ใน ระดับน้อย มีน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยศึกษารรณกรรมที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษา มาสร้างเครื่องมือภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา และพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดและตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำไปศึกษาวิจัยในแต่ละประเภท มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารวิชาการที่ปรึกษางานวิจัย

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของ นางสาวจันจิรา น้ำขาว⁹⁵ ในส่วนโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (- coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.988

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยแจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหาร และครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 52 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

⁹⁵ จันจิรา น้ำขาว. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2562)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลผ่านการตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูลนำข้อมูลไปคำนวณค่าโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติการวิจัยในด้านต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ใช้ความถี่ (f) และร้อยละ (%))

2. วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีทั้ง 17 งาน โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดโดยการแปลความหมายข้อมูลจากการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของข้อมูลแล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) มาแปลความหมายโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best)⁹⁶ โดยแบ่งเกณฑ์ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่ามัชฌิม เลขคณิตระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิตระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิตระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิตระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิตระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions) (ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

⁹⁶ John W. Best, Research in Education,(Englewood Cliffs, New Jersey:Prentice-Hall Inc.,1970),190

สรุป

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี อยู่ในระดับใด และ 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เป็นอย่างไร โดยใช้กฎกระทรวงว่า ด้วยวิธีการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นขอบเขตในการวิจัย ดังนี้ 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนด้านงานวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนวการศึกษา 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น 14) การส่งเสริม และสนับสนุนงานด้านวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำทะเบียน และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนา และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 2 คน หัวหน้าระดับชั้น 6 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ 8 คน และครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี จำนวน 36 คน รวมจำนวน 52 คน ทั้งนี้ไม่รวมผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean ; μ) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation ; σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ส่งถึงกลุ่มประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 8 คน ครูหัวหน้าระดับชั้น จำนวน 6 คน และครู จำนวน 36 คน รวมทั้งสิ้น 52 คน ส่งแบบสอบถามจำนวน 52 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากกลุ่มประชากรจำนวน 52 คน โดยมี ผู้อำนวยการโรงเรียน, รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หัวหน้าสายชั้นและครูผู้ปฏิบัติการสอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม 52 ฉบับ ใช้สถิติความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) เมื่อแยกพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีรายละเอียดดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	1. ชาย	12	23.08
	2. หญิง	40	76.92
	รวม	52	100.00
2.	อายุ		
	1. น้อยกว่า 30 ปี	8	15.38
	2. 30 - 40 ปี	15	28.85
	3. 41 - 50 ปี	15	28.85
	4. 51 ปีขึ้นไป	14	26.92
	รวม	52	100.00
3.	ระดับการศึกษา		
	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
	2. ปริญญาตรี	33	63.46
	3. ปริญญาโท	19	36.54
	4. ปริญญาเอก	-	-
	รวม	52	100.00
4.	ตำแหน่ง		
	1. ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการ	2	3.85
	2. หัวหน้ากลุ่มสาระ	8	15.38
	3. หัวหน้าระดับชั้น	6	11.54
	4. ครูผู้สอน	36	69.23
	รวม	52	100.00

ข้อที่	สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5.	ประสบการณ์การทำงาน		
	1. 1 – 5 ปี	9	17.31
	2. 6 – 10	17	32.69
	3. มากกว่า 10 ปี	26	50.00
	รวม	52	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 เพศชาย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 23.07 ในจำนวนนี้อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 2 กลุ่มอายุ 30 – 40 ปี และกลุ่มอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 26.92 และอายุน้อยที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 1-5 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 เมื่อพิจารณาด้านประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่อยู่มากกว่า 10 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือประสบการณ์ทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.79 และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เมื่อพิจารณาตำแหน่งหน้าที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.84 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.38 หัวหน้าระดับชั้น จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.53 และครูผู้สอนจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 ด้านระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ระดับปริญญาตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 63.46 และระดับปริญญาโท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 36.53 ไม่มีผู้ให้ข้อมูลคนใดมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

การวิเคราะห์ระบบการดำเนินงานบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 โดยวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการทั้ง 17 งาน คือ ใช้ค่ามัธยเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จำแนกโดยภาพรวมและรายด้าน โดยประยุกต์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ
ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวม

(N=52)

ด้าน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำ คุณหญิงเนื่องบุรี	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.03	0.78	มาก	12
2	การวางแผนงานด้านวิชาการ	3.49	0.71	ปานกลาง	14
3	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.26	0.60	มาก	5
4	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.14	0.74	มาก	10
5	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.28	0.60	มาก	3
6	การวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบ โอนผลการเรียน	4.32	0.59	มาก	2
7	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	3.34	0.71	ปานกลาง	17
8	การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.12	0.67	มาก	11
9	การนิเทศการศึกษา	4.22	0.64	มาก	7
10	การแนะแนวการศึกษา	4.27	0.65	มาก	4
11	การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา	4.23	0.61	มาก	6
12	การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.37	0.52	ปานกลาง	16
13	การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น	3.43	0.59	ปานกลาง	15
14	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ	4.18	0.70	มาก	8

ด้าน	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำ คุณหญิงเนื่องบุรี	μ	σ	ระดับ	อันดับ
	และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา				
15	การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษา	4.15	0.64	มาก	9
16	การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	4.43	0.57	มาก	1
17	การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.60	0.59	มาก	13
รวม		4.01	0.72	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การวิเคราะห์ระบบการดำเนินงานบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำ
คุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.72$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า
การบริหารงานวิชาการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ในอยู่ในระดับมากจำนวน 13 ด้าน ระดับปาน
กลาง 4 ด้านโดยเรียงลำดับค่ามัธยัมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน
เพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.57$) การวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผล
การเรียน ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.59$) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.60$) การแนะแนว
การศึกษา ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.65$) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.60$) การ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.61$) การนิเทศ
การศึกษา ($\mu = 4.22$, $\sigma = 0.64$) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.70$) การจัดทำระเบียบ
และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.64$) การพัฒนาหลักสูตร
ของสถานศึกษา ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.74$) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\mu = 4.12$, $\sigma = 0.67$)
การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\mu = 4.03$,
 $\sigma = 0.78$) การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\mu = 3.60$, $\sigma = 0.59$) ระดับปานกลางมี
4 ด้าน การวางแผนงานด้านวิชาการ ($\mu = 3.49$, $\sigma = 0.71$) การประสานความร่วมมือในการพัฒนา
วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\mu = 3.43$, $\sigma = 0.59$) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง

วิชาการ ($\mu=3.37$, $\sigma=0.52$) และการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\mu=3.34$, $\sigma=0.71$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล ($\sigma=0.57-0.78$) มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ระบบการดำเนินงานบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน โดยผลการศึกษาดังตารางที่ 7 – 23 ประกอบคำอธิบายแต่ละตาราง ดังนี้

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

(N = 52)

ข้อที่	การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด	4.04	0.71	มาก	2
2	โรงเรียนศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	4.10	0.75	มาก	1
3	โรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของโรงเรียนเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือ รายวิชาเพิ่มเติม	3.96	0.88	มาก	3
รวม		4.03	0.78	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีด้านการพัฒนาดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความคิดเห็นการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่นโดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.03$, $\sigma=0.78$) โดยเรียงลำดับ

จากมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสารการการเรียนรู้ท้องถิ่นของโรงเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ($\mu=4.10$, $\sigma=0.75$) โรงเรียนวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามที่ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำหนด ($\mu = 4.04$, $S.D.=0.71$) และโรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำสารการการเรียนรู้ท้องถิ่น ของโรงเรียนเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม ($\mu = 3.96$, $\sigma=0.88$) เมื่อพิจารณา ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลพบว่ายู่ระหว่าง 0.71-0.88 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความ คิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

(N = 52)

ข้อที่	การวางแผนงานด้านวิชาการ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.50	0.54	มาก	2
2	โรงเรียนวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การ วัตถุประสงค์ ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	3.50	0.58	มาก	3
3	โรงเรียนวางแผนการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.60	0.53	มาก	1
4	โรงเรียนวางแผนการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้	3.46	0.55	ปานกลาง	4
5	โรงเรียนวางแผนส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์กำหนด เป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงานตลอดจนดูแล นิเทศ กำกับและติดตาม	3.38	0.60	ปานกลาง	5
รวม		3.49	0.71	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีการวางแผนงานด้านวิชาการโดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49$, $\sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนวางแผนการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ($\mu = 3.60$, $\sigma = 3.53$) โรงเรียนวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.54$) และ โรงเรียนวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.58$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โรงเรียนวางแผนการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้ ($\mu = 3.46$, $\sigma = 0.55$) และโรงเรียนวางแผนส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ที่กำหนดเป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงานตลอดจนดูแล นิเทศ กำกับและติดตาม ($\mu = 3.38$, $\sigma = 0.65$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.53-0.60 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(N = 52)

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.38	0.53	มาก	1
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ	4.27	0.60	มาก	3
3	โรงเรียนให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและใช้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	4.31	0.54	มาก	2
4	โรงเรียนส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.08	0.62	มาก	5
5	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาความเป็นเลิศของ นักเรียนที่มีความ สามารถพิเศษและช่วยเหลือนักเรียน พิการด้อยโอกาส	4.27	0.69	มาก	4
	รวม	4.26	0.60	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้ความเห็นโดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับ มาก ($\mu=4.26, \sigma=0.60$) โดยเรียงลำดับจากมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้โรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\mu =4.38, \sigma=0.60$) โรงเรียนให้ครูผู้สอนพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและใช้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ($\mu=4.31, \sigma=0.54$) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบูรณาการการเรียนรู้กับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ($\mu=4.27, \sigma=0.60$) โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาความเป็นเลิศของ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษและช่วยเหลือนักเรียน พิการด้วยโอกาส ($\mu=4.27, \sigma=0.69$) และ โรงเรียนส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\mu=4.08, \sigma=0.62$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.53-0.69 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

(N = 52)

ข้อที่	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นของตนเอง	4.29	0.57	มาก	1
2	โรงเรียนจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพิ่มเติมเนื้อหาสาระ ของรายวิชาให้สูงหรือลึกซึ่งมากขึ้น	4.29	0.59	มาก	2
3	โรงเรียนจัดให้มีวิชาต่างๆ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ให้ครอบคลุมการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ การศึกษาสำหรับผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษา ทางเลือก	3.73	0.95	มาก	4
4	โรงเรียนนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษารับทราบ	4.25	0.65	มาก	3
รวม		4.14	0.74	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.14, \sigma=0.74$) โดยเรียงลำดับจากมัธยมศึกษา เลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นของตนเอง ($\mu=4.29, \sigma=0.57$) โรงเรียนจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตาม หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพิ่มเติมเนื้อหาสาระ ของรายวิชาให้สูงหรือลึกซึ้งมากขึ้น ($\mu=4.29, \sigma=0.59$) โรงเรียนนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และ รายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ ($\mu=4.25, \sigma=0.65$) โรงเรียนนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รับทราบ ($\mu=3.73, \sigma=0.95$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลพบว่าอยู่ระหว่าง 0.57-0.95 มีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทาง เดียวกัน

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

(N = 52)

ข้อที่	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.63	มาก	1
2	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียน การสอนให้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างสร้างสรรค์	4.31	0.58	มาก	2

ข้อที่	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ	อันดับ
3	โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้	4.29	0.61	มาก	3
4	โรงเรียนศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าว หน้าเพื่อ เป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น	4.12	0.70	มาก	4
รวม		4.28	0.60	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.28, \sigma=0.60$) โดยเรียงลำดับจากมัธยมศึกษาชั้นต้นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu=4.33, \sigma=0.63$) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียน การสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างสร้างสรรค์ ($\mu =4.31, \sigma=0.58$) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ($\mu 4.29, \sigma=0.61$) และ โรงเรียนศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าเพื่อเป็นผู้นำ การจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น ($\mu =4.12, \sigma=0.70$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.58-0.70 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้ (N = 52)

ข้อที่	ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	4.56	0.57	มากที่สุด	1
2	โรงเรียนจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน	4.40	0.57	มาก	3
3	โรงเรียนมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน	4.29	0.57	มาก	4
4	โรงเรียนจัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียน ทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ ผ่านเกณฑ์การประเมิน	4.19	0.49	มาก	7
5	โรงเรียนพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากล	4.19	0.66	มาก	8
6	โรงเรียนจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.25	0.62	มาก	6
7	โรงเรียนมีการอนุมัติการประเมินผลการเรียน รายภาค/รายปี และตัดสินผลการเรียน	4.40	0.50	มาก	2
8	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการ การดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนผลการเรียน	4.29	0.64	มาก	5
รวม		4.32	0.59	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32, \sigma = 0.59$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตาม หลักสูตร

สถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ ($\mu=4.56$, $\sigma=0.57$) อยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อโดยเรียงลำดับตามมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนมีการอนุมัติการประเมินผลการเรียนรายภาค/รายปี และตัดสินผลการเรียน ($\mu =4.40$, $\sigma=0.50$) โรงเรียนจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน ($\mu =4.40$, $\sigma=0.57$) โรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน ($\mu =4.29$, $\sigma=0.57$) โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนผลการเรียน ($\mu=4.29$, $\sigma=0.64$) โรงเรียนจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu =4.25$, $\sigma=0.62$)โรงเรียนจัดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียน ทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\mu =4.19$, $\sigma=0.49$) และโรงเรียนพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากล ($\mu=4.19$, $\sigma=0.66$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.49-0.66 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

(N =52)

ข้อที่	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้อะบบการทำงานของครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา	3.33	0.51	ปานกลาง	3
2	โรงเรียนสนับสนุน พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดการหาเหตุผลการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้	3.33	0.51	ปานกลาง	4
3	โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย	3.33	0.47	ปานกลาง	2

ข้อที่	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
4	โรงเรียนรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.31	0.61	ปานกลาง	5
5	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	3.40	0.53	ปานกลาง	1
รวม		3.34	0.71	ปานกลาง	

จากตารางที่ 13 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาโดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.34, \sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมีขณิกเลขนิดจากมากไปหาน้อย ดังนี้โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ($\mu = 3.40, \sigma = 0.74$) โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ($\mu = 3.33, \sigma = 0.47$) โรงเรียนกำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\mu = 3.33, \sigma = 0.51$) โรงเรียนสนับสนุนพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การหาเหตุผล การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ ($\mu = 3.33, \sigma = 0.51$) โรงเรียนรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\mu = 3.31, \sigma = 0.61$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.47-0.71 มีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้

(N = 52)

ข้อที่	ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้	4.17	0.62	มาก	1
2	โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียน จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน	4.13	0.62	มาก	2
3	โรงเรียนจัดระบบฐานข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในห้องเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	4.04	0.71	มาก	3
	รวม	4.12	0.67	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.12, \sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ($\mu = 4.17, \sigma = 0.62$) โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ($\mu = 4.13, \sigma = 0.62$) และโรงเรียนจัดระบบฐานข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในห้องเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.04, \sigma = 0.71$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.62-0.71มีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการนิเทศการศึกษา

(N=52)

ข้อที่	ด้านการนิเทศการศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ	4.17	0.58	มาก	3
2	โรงเรียนกำหนดให้มีการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ผู้เรียนและครู	4.33	0.62	มาก	1
3	โรงเรียนมีการจัดการนิเทศภายในให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ	4.13	0.71	มาก	4
4	โรงเรียนมีการจัดการนิเทศภายในให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.25	0.62	มาก	2
	รวม	4.22	0.64	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการนิเทศการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22, \sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนกำหนดให้มีการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง ($\mu = 4.33, \sigma = 0.62$) โรงเรียนมีการจัดการนิเทศภายในให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการ ($\mu = 4.25, \sigma = 0.62$) โรงเรียนสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ

($\mu=4.17$, $\sigma=0.58$) โรงเรียนมีการจัดการนิเทศภายในให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและ กระบวนการ ($\mu=4.13$, $\sigma=0.71$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.58-0.71 มีการกระจายข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการแนะแนวการศึกษา

(N=52)

ข้อที่	ด้านการแนะแนวการศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการ แนะแนวเป็นองค์ประ กอบสำคัญโดยให้ทุกคนในโรงเรียน ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการ การแนะแนว	4.23	0.67	มาก	4
2	โรงเรียนมีการจัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนว ของโรงเรียนอย่างชัดเจน	4.19	0.60	มาก	5
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทและเห็นคุณค่า ของ การแนะแนว	4.17	0.65	มาก	6
4	โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิก ภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครู แนะแนว ครูที่ ปรึกษา และคณะอนุกรรม การแนะแนว	4.35	0.74	มาก	2
5	โรงเรียนมีการส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน	4.31	0.61	มาก	3
6	โรงเรียนมีการดูแล นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุน การดำเนินงานแนะแนว และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่าง เป็นระบบ	4.37	0.66	มาก	1
รวม		4.27	0.65	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.27, \sigma=0.65$) เมื่อพิจารณาจากรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนมีการดูแล นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\mu=4.37, \sigma=0.66$) โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิก ภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครู แนะแนว ครูที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการแนะแนว ($\mu=4.35, \sigma=0.74$)โรงเรียนมีการส่งเสริมความร่วมมือ และความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน ($\mu=4.31, \sigma=0.61$) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการ แนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยให้ทุกคนในโรงเรียน ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว ($\mu=4.23, \sigma=0.67$) โรงเรียนมีการจัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวของโรงเรียนอย่างชัดเจน ($\mu=4.19, \sigma=0.60$) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทและเห็นคุณค่าของการแนะแนว ($\mu=4.17, \sigma=0.65$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.60-0.74 มีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

(N=52)

ข้อที่	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องมาตรฐาน การศึกษาชาติ พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ	4.33	0.62	มาก	2
2	โรงเรียนมีการจัดทำแผน พัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ผ่านการ วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของโรงเรียน	4.13	0.58	มาก	7

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (ต่อ)

(N=52)

ข้อที่	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
3	โรงเรียนมีการจัดระบบบริหารที่มีโครงสร้างที่ชัดเจนและเอื้อต่อการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน	4.35	0.59	มาก	1
4	โรงเรียนมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีฐานข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันอย่างครบถ้วน ถูกต้องเพียงพอ สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว	4.15	0.61	มาก	5
5	โรงเรียนจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยใช้วิธีการเครื่องมือที่หลากหลาย และรับการประเมินภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด	4.15	0.64	มาก	6
6	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการของผู้รับ ผิดชอบที่นำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ในรอบปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเสนอ ต่อสาธารณชนโดยผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.17	0.65	มาก	4
7	โรงเรียนนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.17	0.55	มาก	3
รวม		4.23	0.61	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.23, \sigma=0.61$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนมีการจัดระบบบริหารที่มีโครงสร้างที่ชัดเจน และเอื้อต่อการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน ($\mu =4.35, \sigma=0.59$) โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่

สอดคล้องมาตรฐาน การศึกษาชาติ พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.62$) โรงเรียนนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและ ภายนอกไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.55$) โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียน และการบริหารจัดการของผู้รับผิดชอบที่นำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ในรอบปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเสนอต่อสาธารณชนโดยผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.65$) โรงเรียนมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีฐานข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันอย่างครบถ้วน ถูกต้องเพียงพอสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.61$) โรงเรียนจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยใช้วิธีการเครื่องมือที่หลากหลาย และรับการประเมินภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.64$) และ โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ผ่านการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.55-0.65 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

(N=52)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนส่งเสริมให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	3.38	0.49	ปานกลาง	2
2	โรงเรียนส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	3.42	0.50	ปานกลาง	1
3	โรงเรียนส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ	3.31	0.58	ปานกลาง	3
รวม		3.37	0.52	ปานกลาง	

จากตารางที่ 18 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37, \sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ($\mu = 3.44, \sigma = 0.50$) โรงเรียนส่งเสริมให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการและสถาบันอื่น ($\mu = 3.38, \sigma = 0.49$) โรงเรียนส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ ($\mu = 3.31, \sigma = 0.58$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.49-0.58 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

(N=52)

ข้อที่	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีการประสานความร่วมมือจากวิทยากรภายนอก และสนับสนุน การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ ของผู้เรียนทุกด้าน	3.38	0.60	ปานกลาง	3
2	ผู้บริหารเสริมสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับ ชุมชน ตลอดจนประสาน งานกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชน	3.42	0.57	ปานกลาง	2
3	โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า	3.48	0.61	ปานกลาง	1

ข้อที่	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	μ	σ	ระดับ	อันดับ
	การประชุมผู้ปกครองนักเรียน				
	รวม	3.43	0.59	ปานกลาง	

จากตารางที่ 19 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.43, \sigma = 0.59$) โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน ($\mu = 3.48, \sigma = 0.61$) ผู้บริหารเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ($\mu = 3.42, \sigma = 0.57$) และโรงเรียนระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีการประสานความร่วมมือจากวิทยากรภายนอก และสนับสนุนการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน ($\mu = 3.38, \sigma = 0.60$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.57-0.61 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(N=52)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุติธรรม ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.08	0.62	มาก	3
2	โรงเรียนร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุติธรรม ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน อื่นจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิด ประโยชน์สูงสุด	4.25	0.76	มาก	1
3	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับบุคคล ครอบครัวยุติธรรม ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชนองค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	4.21	0.72	มาก	2
	รวม	4.18	0.70	มาก	

จากตารางที่ 20 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.18, \sigma=0.70$) จากมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุติธรรม ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นจัดการศึกษา และใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\mu=4.25, \sigma=0.76$) โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับบุคคล ครอบครัวยุติธรรม ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ($\mu=4.21,$

$\sigma=0.72$) และโรงเรียนประชาสัมพันธ์สร้างความสำเร็จต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\mu = 4.08, \sigma=0.72$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.62-0.76 มีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

(N=52)

ข้อที่	ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนรับรู้ และถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน	4.12	0.68	มาก	3
2	โรงเรียนกำหนดให้มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนไปปฏิบัติ	4.17	0.62	มาก	1
3	โรงเรียนตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป	4.15	0.64	มาก	2
	รวม	4.15	0.64	มาก	

จากตารางที่ 21 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15, \sigma=0.64$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนกำหนดให้มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนไปปฏิบัติ ($\mu = 4.17, \sigma=0.62$) โรงเรียนตรวจสอบและประเมินผลการใช้

ระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป ($\mu = 4.15, \sigma = 0.64$) และโรงเรียนศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนรับรู้ และถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน ($\mu = 4.12, \sigma = 0.68$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.62-0.68 มีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 22 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

(N=52)

ข้อที่	ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนกำหนดให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน	4.49	0.58	มาก	1
2	โรงเรียนกำหนดผู้พิจารณาคุณภาพ การจัดทำ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.37	0.56	มาก	2
	รวม	4.43	0.57	มาก	

จากตารางที่ 22 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.43, \sigma=0.57$) โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้โรงเรียนกำหนดให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน ($\mu=4.49, \sigma=0.58$) และโรงเรียนกำหนดผู้พิจารณาคุณภาพการจัดทำแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\mu=4.37, \sigma=0.56$) เมื่อ

พิจารณาส່วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.56-0.58 มีการกระจายของข้อมูลน้อยแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 23 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(N=52)

ข้อที่	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	โรงเรียนมีการกำหนด นโยบายวางแผน ในเรื่อง การจัดหา และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.63	0.63	มาก	2
2	โรงเรียนมีการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการ พัฒนาสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและ จัดตั้ง เครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของ โรงเรียน	3.58	0.57	มาก	3
3	โรงเรียนมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อ เป็นแหล่งสืบค้น	3.50	0.54	มาก	4
4	โรงเรียนมีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการสร้างและ พัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.73	0.60	มาก	1
	รวม	3.60	0.59	มาก	

จากตารางที่ 23 พบว่าการบริหารวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.60, \sigma = 0.59$) เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนมีการนิเทศติดตามประเมินผลการสร้าง และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\mu = 3.73, \sigma = 0.59$) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายวางแผน ในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และ

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\mu = 3.63, \sigma = 0.63$) โรงเรียนมีการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและจัดตั้ง เครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ($\mu = 3.58, \sigma = 0.57$) และโรงเรียนมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้น ($\mu = 3.50, \sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าอยู่ระหว่าง 0.54-0.63 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบค่ามัธยฐานเลขคณิตที่น้อยที่สุดในแต่ละด้านซึ่งนำมาเป็นประเด็นปัญหาในการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ หัวหน้าระดับชั้นม.1-ม.6 และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และตามข้อกำหนดในโครงสร้างของหลักสูตร ส่งเสริมให้ครู และผู้รับผิดชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่นได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำ และพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้วิทยากรจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ พบว่า สถานศึกษาควรดำเนินการวางแผน และกำหนดวิธีการดำเนินงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผล โดยจัดทำคู่มือระเบียบการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนให้ทุกกลุ่มสาระจัดทำโครงการสร้างเสริมทักษะในกลุ่มสาระที่ยังอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายมีเกณฑ์ในการปฏิบัติ และเป็นไปในแนวเดียวกัน ควรมีการกำกับ ดูแล นิเทศติดตามทุกขั้นตอนทุกขบวนการโดยใช้เกณฑ์ประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพทางการศึกษา โดยคณะกรรมการพัฒนาวิชาการมาร่วมในการวัด และประเมินผล

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอควรมีแหล่งสืบค้นให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการประเมินผล และนำผล

มาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และติดตั้งอินเทอร์เน็ตให้ทั่วทุกถึงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และครอบคลุมทั้งโรงเรียนโดยมีห้องสมุดมีชีวิต

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และต้องนำวิทยากรจากท้องถิ่นมาเข้าร่วมทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยยึดหลักสูตรแกนกลาง เพื่อได้หลักสูตรฐานสมรรถนะ

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และตรงกับความถนัด และความชอบของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีส่วนในการเสนอแนวทางของหลักสูตร และการสอนโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะกระบวนการคิด และเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจกับความถนัดของผู้เรียนสนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การเรียนการสอนสอดคล้องกับบริบท แบบ New Normal

6. ด้านการวัด การประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า สถานศึกษาควรจัดระบบการเทียบโอนผลการเรียนให้ได้มาตรฐาน และเป็นปัจจุบัน ควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดผล และประเมินผลการเรียนของผู้เรียนมีระเบียบการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายมีเกณฑ์ในการปฏิบัติ และเป็นไปในแนวเดียวกันส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรม และพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนควรมีการนิเทศเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลให้ได้มาตรฐานอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะที่ดีขึ้นโดยกำหนดให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลายและเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนควรสร้างเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนและ

ชุมชนมีความร่วมมือในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนแสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้นำทรัพยากรในท้องถิ่น และภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้อย่างคุ้มค่าควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง

9. ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรจัดระบบการนิเทศภายในให้เป็นระบบ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน จัดทำแผนการนิเทศ เอกสารประกอบการนิเทศ และปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายเหมาะสมกับสถานศึกษาควรมีการประเมินผลการนิเทศร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

10. ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษา โดยถือว่าการแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษา ควรสอดแทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนของครูมีการประชุมวางแผนการจัดทำคู่มือการแนะแนวปฏิบัติงานการแนะแนวทางวิชาการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนโดยมีการจัดทำแบบคัดกรองเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนควรให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว เพื่อพัฒนากระบวนการให้บริการช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการแนะแนวติดตามผล และมีที่ปรึกษาที่แน่นอนคอยดูแล

11. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษาให้เป็นระบบ กำหนดแผนงาน และจัดทำปฏิทินปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการพัฒนางานตามแผนอย่างสม่ำเสมอโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบจัดระบบสารสนเทศการประกันคุณภาพ และนำเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึง ควรตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ พบว่า สถานศึกษาควรการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการให้แก่ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ควรจัดนิทรรศการทางวิชาการโดยความร่วมมือของสถานศึกษากับองค์กรต่าง ๆ ควรตั้งคณะกรรมการเครือข่ายงานวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น พบว่า สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาชุมชน และองค์กรภาครัฐ และเอกชน เสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ๆ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการ ในที่อื่น ๆ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีการกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจนจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมี ส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้เดินทางไปศึกษาดูงานแลกเปลี่ยน ความรู้ด้านวิชาการภายนอกสถานศึกษา

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา หน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม และ จำเป็น ส่งเสริม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิชาการของสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันโดยให้บุคลากรที่มีความสามารถเป็นวิทยากรให้กับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาควรส่งเสริม และเผยแพร่ ผลงานวิชาการของสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ

15. ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา พบว่า ควรมีการประชุมศึกษาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการของสถานศึกษา และปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน ควรตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาควรให้ครู ผู้แทนผู้ปกครอง และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจ และพิจารณาคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาตรงตาม ความต้องการของครู และผู้เรียน ควรมีการตรวจสอบ ติดตามผลการใช้หนังสือแบบเรียนใน สถานศึกษา

17. ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยและหลากหลาย สนับสนุนงบประมาณให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและควรสร้างเครือข่ายทางวิชาการร่วมกับสถานศึกษาอื่นมีการนิเทศติดตามผลการใช้ และพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้บุคลากรของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน หัวหน้าระดับชั้นม. 1- ม.6 จำนวน 6 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และ ครูโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี 36 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 52 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ (frequency: f) ร้อยละ (percentage: %) มัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริง สามารถนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์ สรุปผลการวิจัยเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 13 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนา และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ระดับปานกลางมี 4 ด้าน จากมากไปหาน้อย ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการประสาน

ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และด้านการวิจัยเพื่อคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาตามลำดับ

2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี จากการนำข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นปัญหาในการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ, หัวหน้าระดับชั้น ม.1-ม.6 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมจำนวน 15 คน สรุปสาระสำคัญดังนี้

ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 3 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของโรงเรียนเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือ รายวิชาเพิ่มเติม คือ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นในรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับสาระหลักสูตรท้องถิ่น ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาท้องถิ่นกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 5 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือ การกำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน แนวทางในการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรจัดทำคู่มือระเบียบการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายมีเกณฑ์ในการปฏิบัติ และเป็นไปในแนวเดียวกัน ควรมีการนิเทศเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลให้ได้มาตรฐานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 5 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนส่งเสริมให้มีโครงการพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คือสถานศึกษาควรพัฒนาวางแผนส่งเสริมทางด้านวิชาการควรเชิญคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการให้ความรู้กำหนดเป้าหมายและกรอบในการดำเนินงานเกี่ยวกับการการพัฒนาห้องสมุดแหล่งเรียนรู้การค้นคว้าทางด้านอินเทอร์เน็ตแก่นักเรียนเพราะโรงเรียนอาจจะได้ทุนในการสนับสนุนหรือปรับปรุง ควรมีการประเมินผลการใช้ห้องสมุดกับห้องพิเศษอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 4 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือ โรงเรียนจัดให้มีวิชาต่างๆ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะให้ครอบคลุมการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ, การศึกษาสำหรับผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือกคือสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและเห็นชอบหลักสูตร

โดยเฉพาะจัดวิชาพิเศษสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ส่งเสริมความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาเช่นจัดห้อง
โปรแกรมวิทย์-คณิตในการเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย หรือโปรแกรมห้องเรียนกีฬาสำหรับนักศึกษาที่
มุ่งเน้นความเป็นเลิศด้านกีฬา

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 4 โดยมี
แนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่
ก้าวหน้าเพื่อเป็นผู้นำการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่นคือ สถานศึกษา
ควรส่งเสริมให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นการ
สอนโดยการแสดงบทบาทสมมุติการสอนโดยใช้เกมจำลองสถานการณ์การสอนโดยวิธีการทาง
วิทยาศาสตร์ การสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะกระบวนการคิด และเรียนรู้ด้วยตนเอง,จัดกิจกรรมให้
สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนเพื่อเป็นผู้นำการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็น
ต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลข
คณิตอยู่ในลำดับที่ 8 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนพัฒนาเครื่องมือในการวัดและ
ประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากล คือสถานศึกษาควรจัดระบบสารสนเทศการวัดและ
ประเมินผล การเทียบ โอนผลการเรียนให้ได้มาตรฐาน และเป็นปัจจุบัน,แต่งตั้งคณะกรรมการ
ดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่
เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดผล และประเมินผลที่ได้มาตรฐาน

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ใน
ลำดับที่ 5 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้
และพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือ สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้น
เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการ
เรียนการสอนให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยกำหนดให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ
กระบวนการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 3 โดย
มีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนจัดระบบฐานข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการ
จัดการเรียนการสอน คือสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน และชุมชน
มีความร่วมมือในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และเครือข่ายแหล่งเรียนรู้
ภายนอกโรงเรียน แสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเอื้อต่อการ

จัดการเรียนรู้ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

ด้านการนิเทศการศึกษา ข้อที่มิตำขมิขมิเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 4 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนมีการจัดการนิเทศภายในให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการ คือสถานศึกษาควรจัดทำแผนการนิเทศ,เอกสารประกอบการนิเทศ และปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายควรมีการประเมินผลการนิเทศร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ด้านการแนะแนว ข้อที่มิตำขมิขมิเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 6 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทและเห็นคุณค่าของการแนะแนว คือสถานศึกษาควรจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาโดยถือว่าการแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษา ควรสอดแทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนการจัดทำคู่มือการแนะแนวปฏิบัติงานการแนะแนวทางวิชาการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน โดยมีการเยี่ยมบ้านจัดทำแบบคัดกรองเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาข้อที่มิตำขมิขมิเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 7 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ผ่านการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนคือสถานศึกษาควรเขียนแผนพัฒนาประจำปีกำหนดระยะเวลาในการประเมิน และจัดทำปฏิทินปฏิบัติการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการพัฒนางานตามแผนโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน,ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ,จัดระบบสารสนเทศการประกันคุณภาพ และนำเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึงควรตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ข้อที่มิตำขมิขมิเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 3 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ คือสถานศึกษาควรมีศูนย์บริการทางวิชาการให้แก่ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองโรงเรียน และชุมชนควรจัดนิทรรศการทางวิชาการโดยความร่วมมือของสถานศึกษากับองค์กรต่างๆ ควรตั้งคณะกรรมการเครือข่ายงานวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต อยู่ในลำดับที่ 3 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่มีการประสานความร่วมมือจากวิทยากรภายนอก และสนับสนุนการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนทุกด้าน คือสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาชุมชน และองค์กรภาครัฐ และเอกชนเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชน ตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษา และองค์กรอื่นๆ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 3 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม และจำเป็นส่งเสริม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต อยู่ในลำดับที่ 3 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำระเบียบ และแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน คือ ควรมีการประชุมศึกษาวิเคราะห์เขียนแผนพัฒนาทำโครงการประจำปี เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและปฏิบัติไปในแนวเดียวกัน ควรตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในลำดับที่ 2 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนกำหนดผู้พิจารณาคุณภาพการจัดทำแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือสถานศึกษาควรให้ครูผู้แทนผู้ปกครอง และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจ และพิจารณาคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยยึดหลักความถูกต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามความต้องการของครู และนักเรียน

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ข้อที่มีความเข้มข้นเลขคณิต อยู่ในลำดับที่ 4 โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือโรงเรียนมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้น คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยและหลากหลาย สนับสนุนงบประมาณในการทำห้องสมุดให้เป็นห้องสืบค้นอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการนิเทศติดตามผลการใช้และพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายนอกตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียน เกณฑ์การประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียนมีตัวบ่งชี้ที่เป็นงานวิชาการเกือบทุกตัวบ่งชี้ซึ่งต้องให้ความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโดยตรง อีกประการหนึ่ง คือในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้ขบวนการคิดเกี่ยวกับการลงมือกระทำจริงหรือเรียกว่า Active Learning ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และในงานวิชาการด้านต่าง ๆ ทำให้การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 13 ด้าน ผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนำไปใช้เป็นกรอบ และทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนเพื่อนักเรียนในสถานศึกษามีคุณภาพ มีความรู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาในด้านกระบวนการดำเนินงาน หมายถึงกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตาม

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน แต่ถ้ามองในด้านงานของสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียนการจัดครูผู้สอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา สอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ ได้กล่าวถึงความหมายของงานวิชาการไว้ว่างานวิชาการนั้นเป็นหัวใจสำคัญเป็นงานหลักของสถานศึกษาสอดคล้องกับ กฤติกา พูลสุวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และโสภา วงษ์นาคเพ็ชร ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากจำนวน 13 ด้านและอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ด้าน ตามรายด้าน ดังนี้

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่ามีอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษามี ความตระหนักรู้และเข้าใจในเรื่องการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรีกำหนด มีส่วนร่วมในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษาและท้องถิ่นเป็นอย่างดี นำข้อมูลท้องถิ่นมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา น้ำขาวได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ คาก้อน ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ครูมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานน้อยและการจัดทำแผนปฏิบัติการ มีการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการโดยกำหนดกรอบนโยบาย ขอบข่ายงานวิชาการ มีการทำแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานวิชาการน้อย กำหนดผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานวิชาการเขียนแผนหรือเขียนโครงการสอนร่วมกัน ปฏิบัติตามแผน ดังนั้นการปฏิบัติงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จโดยปราศจากอุปสรรคต้องมีการวางแผนที่ถูกต้องตามขั้นตอนดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงการวางแผนเกี่ยวกับ งานวิชาการว่าเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีรายละเอียดของงาน ดังนี้

- 1) แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัด ขั้นตอนและเวลาในการทำงาน
- 2) โครงการสอนเป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร
- 3) บันทึกการสอนเป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอนเป็นหลักซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต จันทกุล ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการวางแผนงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะ สถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ และหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาหรือการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ต้องเกื้อกูลซึ่งกัน และกัน ความสำเร็จของหลักสูตรต้องอาศัยการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายต้องมีส่วนประกอบสำคัญหลายอย่าง ได้แก่ตัวครู นักเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อม และบรรยากาศในโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวลิต ชูกำแหง ได้ให้ความหมายของการสอน คือการจัดดำเนินการของผู้สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะทำกิจกรรมที่อาศัยกระบวนการโยงความสัมพันธ์เปรียบเทียบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว ผลการเรียนรู้จะอยู่ในรูปความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์การคิดสังเคราะห์ การประเมินผล การจัดดำเนินการกิจกรรมของผู้สอนอาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ในยุคของการปฏิรูป การศึกษาเรียกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาดา ผูกสุวรรณ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีของครูโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราชสีมาประสิทธิ์) พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

1.4 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์สภาพและความต้องการของผู้ปกครอง ผู้เรียนและท้องถิ่น วิเคราะห์มาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่างๆที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านการประชาพิจารณ์จากการมีส่วนร่วมของครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการเปิดรายวิชาเพิ่มเติมอย่างหลากหลายเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนและรายวิชามาตรฐานสากล ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภนา วงษ์นาคะเพ็ชร ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับ สราวุธ ถิตย์พงษ์ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาดำเนินการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยการเชิญวิทยากรมาอบรมครู ให้ความรู้เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งมุ่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทำให้คณะครูที่เข้ารับการอบรมนำความรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตรงกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ เม้าเวียงแก ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และกุลทรี พิภุณแก้ว ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก และมีระดับการปฏิบัติเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาวางแผนการจัดการวัดผล ประเมินผลการเรียนที่เป็นระบบและชัดเจน ตรงตามเป้าหมายสำคัญของการประเมินผลการเรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 นอกจากนี้สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการส่งครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการวัดผล ประเมินผล เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการวัดผล ประเมินผลทำให้ครูมีความเข้าใจวิธีการวัดผล การเรียนการสอนที่ตรงกันมีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาเป็นไปตาม ระเบียบการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ และอนุมัติผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบ มีการตรวจสอบเครื่องมือวัด และประเมินผลให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การบริหารงานวิชาการในด้านนี้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤณี กุลภา ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ โสภางค์ วงษ์นาคเพ็ชร ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดการจัดการอบรมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้ครูประจำวิชาบางท่านขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้อง อีกทั้งสถานศึกษายังไม่ได้กำหนดให้การวิจัยเป็นนโยบายที่สำคัญของสถานศึกษา ขาดการสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ ได้กล่าวไว้ว่า การใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็น ในกรณีที่ผู้สอนพบว่ากระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่กำลัง ดำเนินการอยู่มีปัญหาหรือมีความจำเป็นต้องพัฒนาเร่งด่วน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยาภรณ์ วงษ์ศรีญา ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในอำเภอ ท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับ รัชนิกร เขียวฤทธิ์ ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลป้อมแพลงไฟฟ้า สังกัดเทศบาลเมือง

พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะสถานศึกษาจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สนับสนุน และ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนมีความรอบรู้เกิดทักษะ กระบวนการและความรู้สึกรู้จักคิด อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย จึงทำให้การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มี ระดับการปฏิบัติมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรเวช แงพรหม ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และ ชาตรี มาประจง ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.9 การนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษา ดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบและทั่วถึง ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศ การศึกษาว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ประสานงานและเสริมสร้างศักยภาพใน การทำงาน ส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษาและยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ใน การจัดระบบ นิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และ ร่วมมือกับครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และ เพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวรัตน์ พายุหะ ได้ศึกษาเรื่องระบบสารสนเทศกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้น พื้นฐานด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก และ สราวุธ ถิตย์พงษ์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุดรธานี เขต 1 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.10 การแนะแนว ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะสถานศึกษามี การ จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นปัจจุบัน มีการจัดทำแบบคัดกรองเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างชัดเจน อีกทั้งสถานศึกษามี เครือข่ายความร่วมมือด้านการแนะแนว มีครูในสถานศึกษาอื่นและหน่วยงานอื่นเข้ามาแนะแนวให้กับ

นักเรียนเป็นประจำทุกปี มีการดูแล กำกับ นิเทศติดตามและสนับสนุนการดำเนินการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับแนวคิดของ ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ ที่กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือนักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อมรอบตัว เพื่อให้สามารถปรับตัวและดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างถูกต้องมีความสุข และส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละคนทุก ๆ ด้านสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌบักซ์ รุ่งโรจน์ ได้ศึกษา เรื่องการบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ โสภางค์ วังษ์นาคเพ็ชร ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดระบบโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ครูส่วนมากมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง มีการจัดทำโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งสถานศึกษาได้จัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้กับหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลขริ พิกุลกลแมม ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ ศิวรัตน์ พายุหะ ได้ศึกษาเรื่องระบบสารสนเทศกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาจัดกระบวนการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนรวมในบางกิจกรรมของสถานศึกษาเท่านั้น อีกทั้งครูมีภารกิจในการเรียนการสอนมากทำให้ การส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการจึงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรชัย คำก้อน ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม

ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และบันดล จันทกุล ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นผลการ วิจัยพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มโรงเรียน หรือศูนย์ เครือข่ายมีการประสานงานไม่ชัดเจน การจัดกิจกรรมระหว่างกลุ่มมีน้อย ซึ่งการตั้งศูนย์เครือข่ายตาม นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความร่วมมือใน การพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม หรือโรงเรียนเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการใช้ทรัพยากรดำเนินกิจกรรมร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากการจัดกิจกรรมระหว่างกลุ่มมีน้อยการประสานงานระหว่างองค์กรไม่ ชัดเจนความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มโรงเรียน และกับองค์กรอื่นอาจไม่ต่อเนื่องส่งผลถึงการพัฒนา คุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง กล่าวว่าโรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนหลักหรือแม่ข่าย และเครือข่าย โรงเรียนต้องมีหน้าที่ในการวางแผน การบริหาร การจัดการ การประสานงาน ดูแลเรื่อง หลักสูตร สื่อ การพัฒนา และการประเมินผลเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือเครือข่ายให้ประสบความสำเร็จ ในการบริหารการศึกษา ผู้บริหารและครูจะต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจว่าคนที่มาอยู่ในเครือข่ายเป็น ส่วนหนึ่งของระบบบริหารของโรงเรียนต้องรับผิดชอบร่วมกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรเวช แง่พรหม ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่นอยู่ในระดับปานกลาง

1.14 การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาจัดการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษายังไม่ครอบคลุม และไม่ชัดเจนขาดการจัดการระบบ เครือข่ายโดย รุ่ง แก้วแดง กล่าวว่า โรงเรียนจะมีเครือข่ายในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เช่น เครือข่ายแหล่งเรียนรู้เครือข่าย องค์กรวิชาชีพ เครือข่ายองค์กรเอกชน เครือข่ายสถานประกอบการ เครือข่ายสถาบันศาสนา

เครือข่ายสถาบันสังคมอื่น เครือข่ายบุคคล เครือข่ายครอบครัว เครือข่ายองค์กรชุมชน เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ ททัย ศิริพิน ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราษฎร์ประสิทธิ์) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก และเรวดี ซ้อนเพชร ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริม และสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดทำเอกสารวิชาการในลักษณะของคู่มือ นักเรียนและผู้ปกครอง และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องทราบส่งผลให้การปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ อังคณา มาคเมฆ ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และ สุพร ธงชัย ได้ศึกษาการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการจัดระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดแบบเรียนสำหรับผู้เรียน ทั้งนี้ เพราะ การจัดหาแบบเรียนสำหรับผู้เรียนเป็นการดำเนินงานวิชาการในด้านสื่อการสอนมีความสำเร็จ ยิ่งหากสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ดีจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน ดังที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่าตารางเรียนหรือแบบเรียนเป็นอุปกรณ์การสอนที่สำคัญโดยทั่วไปสถานศึกษาจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนดให้ สอดคล้องกับ อารมณ์ ใจเที่ยง กล่าวว่า สื่อ คือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนต้องสอดคล้อง กับ เนื้อหาสาระในบทเรียนช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นทั้งครูและนักเรียนสามารถจัดหา จัดทำร่วมกัน สอดคล้องกับข้อค้นพบของ สุรัชย์ คำก้อน ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้สื่อ
และเทคโนโลยี เป็นสื่อกลาง หรือประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น
สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการส่งเสริมให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ สื่อที่ดี มีความ
หลากหลาย มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นปัจจุบัน สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนและคลังสื่อการ
เรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรในการสร้างและพัฒนาสื่อรวมถึงการร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการ
สร้าง ผลิต สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาต่อไปได้รวมไปถึงมีการ
ขยายผลการอบรมและการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับการวิจัย
ของกิ่งแก้ว เพ็ญศิลา ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)
ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
อยู่ในระดับมาก และหทัย ศิริพิน ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้าน
กระทุ่มล้ม (นครราชบุรีประสิทธิ์) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและการใช้
สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
ท้องถิ่น พบว่าโรงเรียนควรกำหนดให้มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของโรงเรียนเพื่อนำไปจัดทำ
รายวิชาพื้นฐานหรือ รายวิชาเพิ่มเติม ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดทำสาระ
การเรียนรู้ท้องถิ่นน้อย ดังนั้นสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง
เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
และเป็นการนำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาปัจจุบันความต้องการ ปัญหาตลอดจนอนาคตของท้องถิ่น
มาผสมผสานเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คือ เพื่อให้
นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามที่แต่ละท้องถิ่นต้องการ นักเรียนจะรู้จักท้องถิ่นของตนเกิดความรัก
ความเข้าใจและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนควรส่งเสริมให้ครูและผู้รับผิดชอบในการจัดทำสาระ
หลักสูตรท้องถิ่น ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ อังคณา มาศเมฆ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน
เทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่าการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ

พิจารณารายด้าน พบว่าการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ พบว่าโรงเรียนควรวางแผนส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์กำหนด เป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงาน ตลอดจนดูแลนิเทศกำกับ และติดตาม อาจเป็นเพราะครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนที่แท้จริง สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูรู้จักหลักการ และวิธีการวัดผล และประเมินผล โดยมีการจัดการอบรมให้ความรู้ และอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลต่าง ๆ กำหนดการวางแผนพัฒนางานด้านวิชาการเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนของ สถานศึกษาอย่างชัดเจนเป็นระบบโดยผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายกำกับ ดูแล นิเทศติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ บันดล จันทกุล ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดบุคลากรทางด้านการศึกษาที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ขาดครูบรรณารักษ์ ขาดครูแนะแนว อีกทั้งสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยไม่เพียงพอจำนวนนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดงบประมาณพัฒนาห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เพียงพอกับความต้องการของครู และนักเรียนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อ และแหล่งเรียนรู้ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายมีการประเมินผลและนำผลมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของ เรวดี ซ้อนเพชร ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนควรจัดให้มีวิชาต่างๆ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะให้ครอบคลุมการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ การศึกษาสำหรับผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือกทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาน้อย สถานศึกษาควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพ

สถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองชุมชน และท้องถิ่นควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ดังนี้ 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นแกนกลาง ส่วนที่เป็นความต้องการของชุมชน และท้องถิ่นรวมทั้งส่วนที่สถานศึกษาต้องการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติม 2) ส่งเสริมสนับสนุนในด้านการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และมีความรู้ความเข้าใจในด้านวิชาการ 3) จัดสรรงบประมาณทรัพยากรเพื่อให้บุคลากรได้มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียนของตนเอง 4) ติดตามการใช้หลักสูตร กำกับดูแลคุณภาพ การนิเทศภายในให้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 5) มีการวิจัย และพัฒนาการใช้หลักสูตรตลอดจนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสอดคล้องกับการวิจัยของ มูนา จารง ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่าโรงเรียนควรศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าเพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น ทั้งนี้อาจสถานศึกษามีการดำเนินงานปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรน้อยเกินไป ขาดการติดตามการใช้หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร และความต้องการของผู้เรียนส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรของสถานศึกษาควรนำกิจกรรมการเรียนรู้มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของผู้เรียนโดยมีความครบถ้วนตามเนื้อหาสาระในหลักสูตรควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี สื่อ สารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ควรมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้กับครูในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักสูตรด้วยและส่งเสริมให้มีการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้อง และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับการวิจัยของ สุพร ธงชัย ได้ศึกษาการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่าโรงเรียนควรพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากลทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนยังไม่ได้มาตรฐานและไม่เป็นปัจจุบัน สถานศึกษาควรจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล การเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้จากการวัด และ ประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอกเพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรม พัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งการประเมินระดับชั้นเรียน และการประเมินระดับสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล บางครั้งเครื่องมือในการวัดผลที่ไม่เป็นมาตรฐาน มีการวัดผลไม่ตรงตามจุดประสงค์ หรือขาดความเป็นแนวทางเดียวกัน แนวทางการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีการสร้างที่ใช้ในการวัดผลที่ได้มาตรฐาน และมีการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลาย ตามความถนัด และประสบการณ์ของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพมีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิชาการที่ได้มาตรฐานนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบ วัดผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ควรให้ความรู้ครูในการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรในแนวทางการวัดและประเมินผลให้ชัดเจนมีการจัดระบบสารสนเทศเพื่อเทียบโอนผลการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ของผู้เรียนให้เป็นระบบ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับการวิจัยของ อังคณา มาศเกษม ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับ คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนควรรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญในการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดนโยบายส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาดการสนับสนุนให้ครูมีความรู้การวิเคราะห์ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้นสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้น โดยกำหนดให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ

กระบวนการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และควรนำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิราภรณ์ วงษ์ศรีญา ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่าควรมีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และขาดการสนับสนุนจากสถานศึกษาให้ออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน และชุมชน สร้างความร่วมมือในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และเครือข่ายแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน แสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ควรจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างหลากหลาย และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่แบบบูรณาการเรียนการสอนนำทรัพยากรในท้องถิ่นและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้อย่างคุ้มค่าตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตรา 25 ได้กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้ง แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษา และนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนด้วยโดยปฏิบัติ ดังนี้ 1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง 2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในบริเวณใกล้เคียง 3) จัดตั้ง และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้ง ส่งเสริมพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน 4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจาภา คนขยัน ได้ทำการศึกษา เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.9 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าโรงเรียนควรมีการจัดการนิเทศภายในให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการนิเทศแต่ไม่ได้นำผลการนิเทศย้อนกลับไปถึงผู้ถูกนิเทศ หรือขาดความต่อเนื่องด้านการนิเทศแนวทางการพัฒนาคือ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงให้คำแนะนำต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และบรรลุตามจุดประสงค์ของการนิเทศโดยกำหนดเกณฑ์การนิเทศ รูปแบบ และบทบาทผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการนิเทศให้ชัดเจนควรให้ครูที่มีคุณวุฒิเป็นผู้นิเทศ และให้ข้อมูลย้อนกลับจากทั้ง 2 ฝ่าย ผู้ถูกนิเทศต้องเปิดใจยอมรับ เพื่อเป็นการพัฒนาส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้พัฒนาเป็นเครือข่ายการนิเทศกับสถานศึกษาอื่น หรือ สถาบันทางการศึกษาอื่น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกัน และกันสอดคล้องกับการวิจัยของ อังคณา มาศเมฆ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 ผลการศึกษา พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.10 ด้านการแนะแนว พบว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาท และเห็นคุณค่าของการแนะแนว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาขาดบุคลากรทางด้านการศึกษาที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแนะแนว สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรจัดบริการแนะแนวใน สถานศึกษาโดยถือว่าการแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาควรสอดแทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนการจัดทำคู่มือการแนะแนวปฏิบัติงานการแนะแนวทางวิชาการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน โดยมีการจัดทำแบบคัดกรองเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ติดตามประเมินผลการจัดการระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาหรือเครือข่ายการแนะแนวภายในเขตพื้นที่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ อยู่คง ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารกิจการนักเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการแนะแนว อยู่ในระดับมาก

2.11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาพบว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ผ่านการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดการมีส่วนร่วม

ของทุกฝ่ายซึ่งการประกันคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริการและการทำงาน ผู้บริหารต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนในการส่งเสริม สนับสนุน ร่วมคิด ร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาจึงควรกำหนดแผนงาน และจัดทำปฏิทินปฏิบัติการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการพัฒนางานตามแผนอย่างสม่ำเสมอโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ จัดระบบสารสนเทศการประกันคุณภาพ และนำเผยแพร่ต่อสาธารณชนอย่างทั่วถึง ควรตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภาก วงษ์นาคเพ็ชร เรื่องการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ พบว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ สถานศึกษาร่วมกิจกรรมต่างๆ กับชุมชนน้อยเนื่องจากมีภารกิจภายในสถานศึกษามาก ดังนั้น สถานศึกษาควรมีศูนย์บริการทางวิชาการให้แก่ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนควรจัดนิทรรศการทางวิชาการโดยความร่วมมือของสถานศึกษากับองค์กรต่าง ๆ ควรตั้งคณะกรรมการเครือข่ายงานวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนโดยระดมความร่วมมือจากนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ ในการประสานแลกเปลี่ยนข้อมูลพัฒนาความรู้ให้มีการเผยแพร่ผลงานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันสร้างระบบการติดตามประเมินผลด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อการวางแผนและการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของบัณฑิต จันทร์กุล ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอท่าอุเทน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น พบว่าควรทำให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาชุมชนและองค์กรภาครัฐ และเอกชนเสริมสร้างความสัมพันธ์ชุมชนตลอดจนประสานงานกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ๆ ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยง

หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น ๆ พัฒนา และเผยแพร่สื่อที่มีคุณภาพถูกต้อง และทันสมัยในทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ วิทยุ ให้สามารถกระจายเข้าถึงชุมชนอย่างทั่วถึง และกว้างขวางสอดคล้องกับงานวิจัยของณภัช รุ่งโรจน์ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่าโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันโดยให้บุคลากรที่มีความสามารถเป็นวิทยากรให้กับบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาควรส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการของสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพจน์ โพธิวรธน์ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

2.15 ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนควรศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนรับรู้ และถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดความเข้าใจในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ และแบ่งหน้าที่การดำเนินงานของแต่ละฝ่ายไม่ชัดเจน ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการ จัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาที่ถูกต้องแล้วดำเนินการจัดทำร่างระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาโดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ควรมีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติ

เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับข้อค้นพบของ สุรัชย์ คำก้อน ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้าน การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนควรกำหนด ผู้พิจารณาคุณภาพ การจัดทำแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียน การสอนแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาดำเนินการพิจารณาหนังสือโดยครูผู้สอนเป็นผู้ เลือกลงแล้วเสนอให้คณะกรรมการวิชาการ และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย แต่ขาดขั้นตอนการตรวจ และพิจารณาคุณภาพหนังสือ คือผ่านความเห็นชอบแล้วดำเนินการ จัดซื้อ ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ผู้แทนกรรมการนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจ และพิจารณาคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และถูกต้อง โดยพิจารณาคัดเลือกหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และมีเนื้อหาสาระตรง ความต้องการของครูผู้สอน ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 64 กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนา แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทั้งนี้โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม สถานศึกษาจึงต้องกำหนดนโยบายการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาโดยพิจารณา คัดเลือกหนังสือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ๆ และกระทรวงศึกษาธิการได้ เสนอแนะการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน สื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ในสถานศึกษาว่าเป็นปัจจัยที่ สำคัญประการหนึ่งสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพราะนอกจากจะช่วยยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นแล้วนักเรียนยังใช้ประโยชน์จากสื่อหนังสือ และ แบบเรียนสำหรับการพัฒนา และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองอีกด้วย ซึ่งเป็นงานที่สำคัญของ ผู้เกี่ยวข้องที่ต้องคัดเลือก และจัดให้เพียงพอสอดคล้องกับความต้องการของครูและนักเรียนโดยการมี ส่วนร่วมของทุกฝ่ายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา มาศเมฆ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพที่ผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 พบว่าการ บริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.17 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่าโรงเรียนควรมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านสื่อสมัยใหม่ไม่เพียงพอตามเทคโนโลยีไม่ทัน ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย และหลากหลายสนับสนุนงบประมาณเพื่อนำมาพัฒนาห้องสมุด IT ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้ 1) ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ 2) ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน 3) จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการ 4) ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น 5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา ภาสุทรได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โขพิสัยปากคาด สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โขพิสัยปากคาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีพบว่า คำมีชิมเลขคณิตอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาจึงนำมาเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการในด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมีค่า มีชิมเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่นๆ คือ สถานศึกษาควรจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน และองค์กรอื่น ๆ สนับสนุนให้มีศูนย์บริการทางวิชาการแก่ชุมชนเพื่อเผยแพร่ความรู้ และประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนควรจัดนิทรรศการทางวิชาการโดยความร่วมมือกับสถานศึกษา

และองค์กรต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายงานวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน สร้าง Facebook สื่อสังคมที่ค่าใช้จ่ายน้อยเพื่อให้ชุมชนและสถานศึกษาอื่นได้รู้ถึงความเคลื่อนไหวทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรมีการประชุมวางแผนงานทุกฝ่ายให้การสนับสนุนและประเมินผลเป็นระยะ ครูควรให้ความร่วมมือเสนอข้อคิดเห็นและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ

2 การบริหารวิชาการในด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ข้อที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือสถานศึกษาควรพัฒนาครู และนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีการพัฒนาครูในการทำวิจัยเช่นให้ทุนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครูควรเข้ารับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครูควรทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
3. ควรศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล ภูประเสริฐ.การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ,2553
กระทรวงศึกษาธิการ.คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว , (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว,
2545

_____พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ 2545
และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553,กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
(ร.ส.พ.), 2553

_____ **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน** พุทธศักราช 2551 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์แห่งประเทศไทยจำกัด,2551

_____ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551

_____ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด,2553

_____ กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
การศึกษา ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษากรุงเทพฯ:โรง
พิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรประเทศไทย จำกัด ,2550

_____ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวปฏิบัติงานจัดการศึกษาของสถานศึกษา นิติ
บุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2551

_____ หน้าที่ ชาติทอง, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน
พุทธศักราช 2551,พิมพ์ครั้งที่ 2, นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2553

_____ จันจิรา น้ำขาว ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2562

_____ จิตมา วรณศรี การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3,2557

_____ จันทรานี สงวนนาม,ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา,พิมพ์ครั้งที่2 กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์ จำกัด,2553.

- จิรพิพรรธ ธรรมแท้, การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8”, (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารสถานศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557
- ชวลิต ชูกำแพง, การพัฒนาหลักสูตร, มหาสารคาม : ทีคิวพี จำกัด, 2551
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, การพัฒนาหลักสูตรทฤษฎีสู่การปฏิบัติ กรุงเทพฯ : บริษัท วิพรีนท์ (1991) จำกัด
- ฐิตารีย์ ไชยชิน, ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน กลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 2556
- ณิรดา เวชญาลักษณ์, "การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชณุโลก เขต 1" วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม, 2557
- ทัศนีย์ เสียงหวาน, "ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรปราการ" วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557
- ธัญดา ยงยอชัย “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3” การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา,
- ธีระพร आयุวัฒน์ “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก”, คุุณินพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552
- นภาพร พลอยบ้านแพ้ว “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา มัธยมศึกษา นครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
- นิตย์ธิดา จันดาสงค์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558
- บุญเลี้ยง ทุมทอง การพัฒนาหลักสูตร, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2553.

- พระมหากษัตริย์ จักรแก้ว. การศึกษาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกลุ่ม 1. ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.
- พลอยไพลิน เพ็งประโดน” ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตภาคตะวันออก” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2555), บทความย่อ มานาจารย์ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 2560
- รัชนิย สี่หะวงษ์ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา. 2558
- รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ. การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 4 สงขลา : บริษัทนำศิลป์โฆษณา จำกัด, 2553
- รัชนิย สี่หะวงษ์ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา. 2558
- รัชนิดา นิลมณี “ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554
- วสันต์ ปรีดานันท์ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนผล จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์, 2553
- วิภา ทองหง่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554
- วิมล เดชะ “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขต

- พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เขต 2” (สารนิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่,2559
- วีระพล ไวยมิตรรา. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต2 งานค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2559
- วีไลพร คงอินทร์ “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนจุฬารามราช
วิทยาลัยสตูล (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสตูล” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,2559
- สุชาติ เสนาสี ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ ภายใน
สถานศึกษาของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี
เขต 2 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี, 2553
- สมโภชน์ ศรีเมือง “การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ชั้น
พื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553
- สายนภา ดาวแสง, “ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียน สังกัดการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี” มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559
- สันติ บุญภิรมย์.การบริหารงานวิชาการ .กรุงเทพฯ : ไทยร่มเกล้า,2552
- สุทธิลักษณ์ ผูกพัน, “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา,2558),ง.
- โสภา วงศ์นาคเพ็ชร, “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต2” วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2553)
- สมใจ ศรีเอี่ยม, “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อ
มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาราชบุรี เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559
- สำนักเลขาธิการคุรุสภา,การพัฒนาการศึกษาทั้งระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย
ครั้งที่1 (กรุงเทพมหานคร:พริกหวานกราฟฟิค, 2553

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า, ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารศึกษาตาม หลักเกณฑ์ใหม่

กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.การพิมพ์, 2553

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร, คู่มือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัด

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสารประชาสัมพันธ์เพื่อ

การปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2553

คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติ

บุคคล, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2547

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการ

จัดการศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา. รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา

ระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, กฎกระทรวง

_____ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้

คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง

_____ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

(กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรประเทศไทย จำกัด, 2550)

สำนักงานพัฒนาความก้าวหน้า, ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

ตามหลักเกณฑ์ใหม่, (กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.การพิมพ์, 2553

สำนักเลขาธิการคุรุสภา, การพัฒนาการศึกษาทั้งระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชนไทย

ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, 2553

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนผังพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับปรับปรุง(พ.ศ.2552-2555) .

กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาการศึกษา, 2553.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, (กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2549

อภิชา พุ่มพวง, "ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด

สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6" (วิทยานิพนธ์ปริญญา

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559

Krejcie and Morgan อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์

(ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด).กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543

ภาษาอังกฤษ

Carlos Antonio Viera and Kevin Freer, "Barriers and Enablers to Data Driven Decision - Making by High School Counselors and Advisors," *Performance Improvement* 54, 10 (November 2015): 30-40

Barnett Ronald , "The Ideal of Academic Administration 2006," available from:<http://interscience.wiley.com/doi/10.1111/j.14679752.1993.tb00654.x/abstract>.

Lunenburg Fred C and Allan C Ornstein, *Educational Administration : Concepts and Practices*, 6th ed. (CA : Wadsworth Publishing, 2012

Frumkin Peter , *Creating New School : Strategic Management of Charter School*, . Available from <http://www.aecf.org>

Ross Glenn J., "Curriculum Development in Junior/Community College. The "State-of-the-Art" as View by the Arcade Affice Office," available from: <http://Ericae.Net/ericlb/ED/88710.html>

Glickman C.D., *Developmental Supervision : Alternative Practice for Helping Teachers Improve Instruction* (Washington D.C. : Association for Supervision and Curriculum Development, 1981

Gomez Maciel Rosemarie, "Do principals make a difference? An analysis of leadership behaviors of elementary principals in effective school 2005," Proquest.DAI-A66/02 [online] Available from <http://proquest.uni.compqdweb>

Harrison F.E., *Management and Organizations* (New Jersey : Houghton Mifflin, 1976

Mosheti, Paul A. "Teacher participation in school decision – making and Job satisfaction as correlates of organizational commitment in senior schools in Botswana." *Dissertation Abstracts International*, 2013.

Joseph Michael, Buzzi, "The Relationship of school Effectiveness to Selected Dimensions of Principal" *Instructional Leadership in Elementary school in the State of Connecticut*. [Online] (Available: 15 March 2012, from <http://www.thapra.lib>

su.ac.th/objects/thesis/fulltext/

Glenn J. Ross, "Curriculum Development in Junior/Community College. The "State-of-the-Art" as View by the Arcade Affice Office," available from : <http://Ericae.Net/ericelb/ED/88710.html>

Pantelides Judy R, "An Exploration of the Relationship Between Specific Instructional Leadership Behaviors of Elementary Princpals and Student Achievement.2012" .9

Harris M. Ben, Supervisory Behavior in Education, 3rd ed. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall, Inc., 1985

Miller Van, The Public Administration of American School System (New York : The Macmillan Company,1995

Olcam, Dincer and Osman Titrek. "The Effect of School Administrators' DecisionMaking Styles On Teacher Job Satisfaction." *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, no. 197 (2015): 1936-1946.

Mosheti Paul A., "Teacher participation in school decision – making and Jobsatisfaction as correlates of organizational commitment in senior schools in Botswana," *Dissertation Abstracts International* (2013): A

Rosemarie Gomez Maciel, "Do principals make a difference? An analysis of leadership behaviors of elementary principals in effective school 2005," *Proquest.DAI-A66/02* [online], Available from <http://proquest.uni.compqdweb>

Pantelides Judy, "An Exploration of the Relationship Between Specific Instructional Leadership Behaviors of Elementary Princpals and Student Achievement .2012" *snamcn/Aroon_Uamkrua/Fulltext.pdf*

Gorton Richard A., *School Administration and Supervision: Leadership Challenges and Opportunities*, 2nd ed. (Ohio: W.C.Brown Co, 1983

Sezer Senol, "School Administrators' Opinions on Task Priorities and the Factors Affecting Their Decision-Making Process," *Inonu University Journal of the Faculty of Education* 17, 3 (2016): 121-137

Viera, Carlos Antonio and Kevin Freer. "Barriers andand Enablers to Data-Driven Decision Making by High School Counselors and Advisors." *Performance*

Improvement 54,10 (November 2015): 30-40.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว 8612.2/4๙๖

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

1๖ มิถุนายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ฉบับ

ด้วย นายนคร จงอนุรักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน รองผู้อำนวยการ หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระและครู เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี

2.แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน จำนวนดังนี้

ตอนที่1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำนวน 72 ข้อ

3.คำตอบที่ได้จะไม่มีผลต่อท่านแต่ประการใด แต่ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม เพื่อใช้พัฒนาการบริหารทางการศึกษา จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายนคร จงอนุรักษ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับ ผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	☐
2	อายุ ☐ น้อยกว่า 30 ปี ☐ 30-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 50 ปีขึ้นไป	☐
3	ระดับการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	☐
4	ตำแหน่งในปัจจุบัน ☐ ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ ☐ หัวหน้ากลุ่มสาระ ☐ หัวหน้าระดับชั้น ☐ ครูผู้สอน	☐
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ☐ 1 - 5 ปี ☐ 6 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี	☐

ตอนที่ 2 งานบริหารวิชาการของโรงเรียน

คำชี้แจง ข้อความในหัวข้อต่อไปนี้เป็นข้อความเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการของโรงเรียนของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านพิจารณาเห็นว่าบุคลากรในโรงเรียนมีการปฏิบัติและพฤติกรรมแสดงออกโดยมีเกณฑ์ให้เลือกตอบ ดังนี้

ถ้าท่านตอบ

ระดับ 1 หมายถึง งานบริหารวิชาการของโรงเรียน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง งานบริหารวิชาการของโรงเรียน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง งานบริหารวิชาการของโรงเรียน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง งานบริหารวิชาการของโรงเรียน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง งานบริหารวิชาการของโรงเรียน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	งานบริหารวิชาการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1	ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนด						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
2	โรงเรียนศึกษาและวิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศของ โรงเรียน และชุมชนเพื่อนำมา เป็นข้อมูลจัดทำสาระการ เรียนรู้ท้องถิ่นของโรงเรียนให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น						☐
3	โรงเรียนกำหนดให้มีการ จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของโรงเรียนเพื่อนำไปจัดทำ รายวิชาพื้นฐานหรือ รายวิชา เพิ่มเติม						☐
4	<u>ด้านการวางแผนงานด้าน</u> <u>วิชาการ</u> โรงเรียนวางแผนในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						☐
5	โรงเรียนวางแผนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การ วัดผล ประเมินผล และการ เทียบโอนผลการเรียน						☐
6	โรงเรียนวางแผนการพัฒนา และใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
7	โรงเรียนวางแผนการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้						☐
8	โรงเรียนวางแผนส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์กำหนด เป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงาน ตลอดจนดูแล นิเทศ กำกับและ ติดตาม						☐
9	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u> <u>ในสถานศึกษา</u> โรงเรียนกำหนดให้มีการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้						☐
10	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดการเรียนการสอนโดย เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบูรณา การการเรียนรู้กับ กลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น ๆ						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
11	โรงเรียนให้ครูผู้สอนพัฒนา สื่อการเรียนการสอนและใช้ สื่อการเรียนการสอนและ แหล่งเรียนรู้						☐
12	โรงเรียนส่งเสริมให้มี โครงการพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อ ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน						☐
13	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาความเป็นเลิศ ของ นักเรียนที่มีความ สามารถพิเศษและช่วยเหลือ นักเรียน พิจารณาด้อยโอกาส						☐
14	<u>ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้</u> โรงเรียนจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาตามกรอบหลัก สูตรแกนกลางการ ศึกษาชั้น พื้นฐานเป็นของตนเอง						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
15	โรงเรียนจัดให้มีวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน เพิ่มเติมเนื้อหาสาระ ของรายวิชาให้สูงหรือลึกซึ้ง มากขึ้น						☐
16	โรงเรียนจัดให้มีวิชาต่างๆ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ให้ครอบคลุมการศึกษาที่ ส่งเสริมความเป็นเลิศ การศึกษาสำหรับผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษา ทางเลือก						☐
17	โรงเรียนนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และ รายงานผลต่อสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษารับทราบ						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
18	<p>การพัฒนากระบวนการเรียนรู้</p> <p>มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>						☐
19	<p>โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียน การสอนให้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ อย่างสร้างสรรค์</p>						☐
20	<p>โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้</p>						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
21	โรงเรียนศึกษาค้นคว้าพัฒนา รูปแบบหรือ การออกแบบ กระบวนการเรียนรู้ที่ก้าว หน้าเพื่อ เป็นผู้นำการจัด กระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็น ต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น						☐
22	<u>การวัดผลประเมินผลและ ดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียน</u> โรงเรียนกำหนดระเบียบการ วัดและประเมินผลตาม หลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย ระดับประเทศ						☐
23	โรงเรียนจัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาให้เป็นไป ตาม ระเบียบการวัดและ ประเมินผลของโรงเรียน						☐
24	โรงเรียนมีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอน ประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
25	โรงเรียนจัดให้มีการวัดและ ประเมินผลการเรียน ทุกช่วง ชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริม กรณีที่มีผู้เรียนไม่ ผ่านเกณฑ์ การประเมิน						☐
26	โรงเรียนพัฒนาเครื่องมือใน การวัดและประเมินผลให้ได้ มาตรฐาน เทียบเคียงระดับ สากล						☐
27	โรงเรียนจัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการ เรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการเรียนการ สอน						☐
28	โรงเรียนมีการอนุมัติการ ประเมินผลการเรียน ราย ภาค/รายปี และตัดสิ้นผล การเรียน						☐
29	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการ การดำเนินการเพื่อกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบ โอนผลการเรียน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
30	<u>การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในสถานศึกษา</u> โรงเรียนกำหนดนโยบาย และแนวทางการใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ การเรียนรู้และกระบวนการ ทำงานของครู ผู้เรียน และ ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา						☐
31	โรงเรียนสนับสนุน พัฒนาครู ให้มีความรู้เกี่ยวกับ การ ปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยใน การ เรียนรู้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการ คิด การหาเหตุผล การ ผสมผสานความรู้ แบบสห วิทยาการและการเรียนรู้ใน ปัญหาที่ตนสนใจ						☐
32	โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย						☐
33	โรงเรียนรวบรวมและเผยแพร่ ผลการวิจัย เพื่อการ เรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
34	โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำ ผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณ ภาพการศึกษาของ โรงเรียน						☐
35	<u>ด้านการพัฒนาและส่งเสริม</u> <u>ให้มีแหล่งเรียนรู้</u> โรงเรียนส่งเสริมให้มีการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่าง หลากหลายทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนเพื่อสนับสนุน การแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองกับการจัดการกระบวน การเรียนรู้						☐
36	โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนา ห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุม หนังสือในห้องเรียน						☐
37	โรงเรียนจัดระบบฐานข้อมูล แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการจัดการเรียน การสอน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
38	<u>ด้านการนิเทศการศึกษา</u> โรงเรียนสร้างความตระหนัก ให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้ เข้าใจกระบวนการนิเทศ ภายในว่าเป็นกระบวนการ ทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของ แต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ						☐
39	โรงเรียนกำหนดให้มีการ นิเทศเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหาร เพื่อให้ ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ผู้เรียนและตัวครูเอง						☐
40	โรงเรียนมีการจัดการนิเทศ ภายในให้มีคุณภาพทั่วถึง และต่อเนื่องเป็นระบบและ กระบวนการ						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
41	โรงเรียนมีการจัดการนิเทศ ภายในให้เชื่อมโยงกับระบบ นิเทศการศึกษาของสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษา						☐
42	<u>ด้านการแนะแนว</u> โรงเรียนมีการกำหนด นโยบายการจัดการศึกษาที่ มีการแนะแนวเป็นองค์ ประกอบสำคัญโดยให้ทุก คนในโรงเรียน ตระหนักถึง การมีส่วนร่วมในกระบวนการ การแนะแนว						☐
43	โรงเรียนมีการจัดระบบงาน และโครงสร้างงานแนะแนว ของโรงเรียนอย่างชัดเจน						☐
44	โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุก คนมีบทบาทและเห็นคุณค่า ของการแนะแนว						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
45	โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครู แนะนำ ครูที่ปรึกษา และคณะกรรมการแนะนำ						☐
46	โรงเรียนมีการส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน						☐
47	โรงเรียนมีการดูแล นิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะนำ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่าง เป็นระบบ						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
48	<u>ด้านการพัฒนาระบบ</u> <u>ประกันคุณภาพภายในและ</u> <u>มาตรฐานการศึกษา</u> โรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องมาตรฐาน การศึกษาชาติ พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมาย ความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ						☐
49	โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการ วิเคราะห์สภาพ ปัญหาความต้องการจำเป็น ของโรงเรียน						☐
50	โรงเรียนมีการจัดระบบบริหารที่มีโครงสร้างที่ชัดเจน และเอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
51	โรงเรียนมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีฐานข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจุบันอย่างครบถ้วน ถูกต้อง เพียงพอสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว						☐
52	โรงเรียนจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยใช้วิธีการเครื่องมือที่หลากหลาย และรับการประเมินภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด						☐
53	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการของผู้รับ ผิดชอบ ที่นำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ในรอบปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเสนอ ต่อสาธารณชนโดยผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
54	โรงเรียนนำผลการประเมิน คุณภาพทั้งภายในและ ภายนอกไปใช้ในการวาง แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของโรงเรียน						☐
55	<u>ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มี ความเข้ม แข็งทางวิชาการ</u> โรงเรียนส่งเสริมให้มี กระบวนการเรียนรู้ร่วมกับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถาน ประชกอบการ และสถาบันอื่น						☐
56	โรงเรียนส่งเสริมความเข้ม แข็งของชุมชนโดยการจัด กระบวนการเรียนรู้ภายใน ชุมชน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
57	โรงเรียนส่งเสริมให้ชุมชนมี การจัดการศึกษาอบรม มี การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญา และวิทยาการ ต่าง ๆ						☐
58	<u>การประสานความร่วมมือ</u> <u>ในการพัฒนาวิชาการกับ</u> <u>สถานศึกษาและองค์กรอื่น</u> โรงเรียนระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษา มีการประสาน ความร่วมมือจากวิทยากร ภายนอก และสนับสนุน การ เรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ ของผู้เรียนทุกด้าน						☐
59	ผู้บริหารเสริมสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน ตลอดจนประสาน งานกับองค์กรทั้งภาครัฐและ เอกชน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
60	โรงเรียนจัดกิจกรรมร่วมกับ ชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดี กับศิษย์เก่า การประชุม ผู้ปกครองนักเรียน						☐
61	<u>ด้านส่งเสริมและสนับสนุน</u> <u>งานวิชาการแก่บุคคล</u> <u>ครอบครัว องค์กร หน่วย</u> <u>งานสถานประกอบการและ</u> <u>สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา</u> โรงเรียนประชาสัมพันธ์สร้าง ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประ กอบการและสถาบันอื่นใน เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิใน การ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
62	โรงเรียนร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชา ชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการและสถาบัน อื่นจัดการศึกษาและใช้ ทรัพยากรร่วมกันให้เกิด ประโยชน์สูงสุด						☐
63	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ มีการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการ โรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
64	<u>การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา</u> โรงเรียนศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน						☐
65	โรงเรียนกำหนดให้มีการนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนไปปฏิบัติ						☐
66	โรงเรียนตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียนและ นำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป						☐

ข้อ	งานบริหารวิชาการโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
70	โรงเรียนมีการสนับสนุนพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและจัดตั้ง เครือข่ายทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน						☐
71	โรงเรียนมีการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อ เป็นแหล่งสืบค้น						☐
72	โรงเรียนมีการนิเทศติดตามประเมินผลการสร้างและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา						☐

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายนคร จงอนุรักษ์
วัน เดือน ปี เกิด	7 ธันวาคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	60/3 หมู่ 7 ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 76130

